5 MAYIS 1980 PAZARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

FAŞİSTLERCE KATLEDİLEN ÜÇ YURTSEVERE AYNI SİLAHLA ATEŞ EDİLDİĞİ SAPTANDI

Adana Emniyet eski Müdürü Cevat Yurdakul

Birçok devrimcinin avukatı Halil Sıtkı Güllüoğlu

Adana CHP İl Başkanı Ahmet Albay

YURDAKUL, ALBAY VE GÜLLÜOĞLU'NUN KATİLİ ADANA'DA

● Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Balistik Laboratuvarında yapılan incelemede üç ayrı olaydaki çekirdeklerin aynı silahtan çıktığı kanıtlandı

HABER MERKEZİ

Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Balistik Laboratuvarında yapılan incelemeler sonucu faşistler tarafından öldürülen Adana eski Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'a, CHP Adana İl Başkanı Ahmet Albay'a ve Adana Barosu avukatlarından Halil Sıtkı Güllüoğlu'na aynı silahla ateş edildiği saptandı. Balistik testler her üç olayda el-

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

Devlet gösterse ya gücünü

Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Balistik Laboratuarlarında yapılan incelemeler sonucu, Adana eski Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un, Kahramanmaraş katliamı davasının müdahil avukatı Halil Güllüoğlu'nun ve CHP Adana İl Başkanı Ahmet Albay'ın aynı silahla öldürüldüğü anlaşılmış bulunmaktadır.

Silahı, halk düşmanı faşist cinayet çetelerinin kullandığı herkesin bildiği bir gerçek. Bütün kamuoyu, CHP Genel Başkanı ve devletin bazı yetkilileri bu durumu bildiği halde, bu üç yurtsever insanın ölümü nedense unutturulmak isteniyor. Sanki gizli bir el, görünmeyen bir mihrak, her üç cinayetin de aydınlanmaması için çaba harcıyor.

Batı basınında, Cevat Yurdakul'un önemli bir devlet yetkilisi tarafından öldürüldüğü iddiaları ayyuka çıktığı halde, Başbakan Demirel nedense yazılıp çizilenleri görmezlikten, söylenenleri duymazlıktan geliyor.

Aynı Demirel, Tarsus'ta masum insanların, on yaşındaki çocukların öldürülmesine zemin hazırlıyor, seyirci kalıyor ve üstelik buna "devletin gücünü göstermesi" diyor.

Şimdi sormak gerekir Sayın Demirel'e:

Çok güçlü olduğunu söylediğiniz devlet, gücünü, masum insanlara, yoksul halk kitlelerine göstereceğine; Yurdakul'u, Güllüoğlu'nu, Albay'ı ve daha nice ilerici, devrimci insanı katleden faşist canilere ve onların koruyucu ve örgütleyicilerine gösterse ya!..

Emniyet Genel Müdürlüğü Merkez Balistik Laboratuarlarının bulduğu kanıtlardan hareket ederek soruşturmayı derinleştirme emri verin bakalım kimler, hangi kurum ve örgütler çıkacak karşınıza..

Göstersin gücünü devlet bakalım.

Eğer Başbakan olarak buna sizin gücünüz yeterse!..

İRAN BAĞIMSIZ ÜLKELER GRUBUNA KATILIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'ın Bağlantısız Ülkeler Grubu'na katılmak üzere resmen başvurmasından sonra Küba Dışişleri Bakanı Malmierca'nın başkanlığında 5 kişilik bir Küba heyetinin Tahran'a geldiği bildirildi. İran Devlet Başkanı Beni Sadr geçtiğimiz hafta başında Küba Devlet Başkanı ve Bağlantısız Ülkeler Dönem Başkanı Fidel Castro'ya bir mektup gönderek Amerika'nın İran'daki son başarısız operasyon girişimini görüşmek üzere Bağlantısız ülkelerin dış işleri bakanları düzeyinde toplantıya çağrılma-

(Devamı 7. Sayfada)

12 MART VE İDAMLAR

DENİZ GEZMİŞ, YUSUF ASLAN VE HÜSEYİN İNAN'IN İDAM KARARLARINA TBMM'DE RED OYU VEREN MEHMET ALİ AYBAR GÖRÜŞÜNÜ AÇIKLIYOR

RÖPORTAJ: Oğuz USLU

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan 6 Mayıs 1972 sabahı idam edildiler. Gezmiş, Aslan ve İnan'ın idamları gerek o dönemde ve gerekse daha sonra hukuksal ve insani açıdan yoğun tartışmalarakonu oldu. Tartışmaların sonunda idamların 12 Mart döneminin ekonomik ve politik nedenlerinden ayrı düşünülemeyeceği savı haklılık kazandı.

Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının yargılanmaları o döneminin basınında geniş olarak yankılanmış, Avukatların tüm çabalarına karşı, idam kararı verilmişti.

"12 Mart'ta Meclis'in çoğunluğu intikam mangası gibi davrandı"

● "12 Mart döneminde pekçok haksızlık yapıldı. Bunları o tarihlerde gözaltına alınmış, işkence görmüş, o karanlık günleri kafasında ve yüreğinde yaşamış olanlar bilir. Gencecik insanlar 12 Mart'ı hayatlarıyla ödediler. Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Arslan yasal terörün kurbanı olmuş kişilerdir"

● "Günümüzde idam cezalarının ceza hukukunda hiçbir bakımdan yeri olmayacağını iddia edenler çoğunluktadır. Gerçekten de ölüm cezalarının korkutucu, islah edici bir etkisi olmadığı, üstelik adli hata halinde tamirinin de mümkün olmadığı bilinmektedir."

HABERİ 7. SAYFADA

TÜMAS, TÜMÖD ve TMMOB dün basına ortak bir açıklama yaptılar:

"MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI TARAFINDAN ANAYASA ÇİĞNENEREK, KONYA DMMA'DA BASKI UYGULANIYOR"

ANKARA (DEMOKRAT)

TÜMAS, TÜMOD ve TMMOB dün basına yaptıkları ortak açıklamada, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından özerkliği çiğnenen Konya Devlet Mü-

(Devamı 7. Sayfada)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri Bayar:

"Hükümetin alternatifi erken seçimdir"

● "Kadayıfın altını kızartmayı bırakıp erken seçim kararı alarak millet iradesine başvuralım."

SAKARYA (A.A)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri Bayar "seçim kararı alıp, millet iradesine başvuralım, bu hükümetin alternatifi erken seçimdir" dedi.

Sakarya ve yöresinde Bakanlığı ile ilgili inceleme gezisini sürdüren Bayar, gazetecilerin sorularını cevaplandırırken şu açıklamayı yaptı.

"Erken seçim kararı alıp millet iradesine başvuralım, bu

(Devamı 7. Sayfada)

Turizm ve Tanıtma eski Bakanı Coşkun:

"Hükümet THY grevini, kurulan özel şirketleri koruduğu için çözümlemiyor"

● "Döviz sıkıntısı çeken hükümetin bir hiç yüzünden THY grevini çözmek istemeyişini anlamak olanaksızdır"

ANKARA (THA)

Turizm ve Tanıtma Eski Bakanı Alev Coşkun 'Hükümet THY yerine geçmek üzere yeni kurulması düşünülen havayollarını koruma ve kollama amacı taşıdığı için grev çözümlenememektedir.'' dedi.

Alev Coşkun Türk Ha-

(Devamı 7. Sayfada)

LİSELERARASI 4. HALK OYUNLARI YARIŞMASI FİNALLERİNE KATILACAK EKİPLER BELİRLENDİ

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Liselerarası 4. Halk oyunları yarışmasına katılacak olan ekipler belli oldu. Yarışmanın finalleri 19 Mayıs 1980 Pazartesi günü Ankara Atatürk Spor Salonu'nda yapılacak.

Gençlik ve Spor Bakanlığı İzcilik ve Boş Zamanları Değerlendirme Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen

(Devamı 7. Sayfada)

Hububat ekimi, hemen hemen tüm üreticilerin uğraşı. (Fotoğraf: Celâl ERTEM)

TMMOB'a bağlı Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Sami Doğan:

Hububat taban fiyatları derhal açıklansın, üreticilerin emeklerinin karşılığı verilsin

HABERİ 7. SAYFADA

Gezmiş ve arkadaşlarının davalarına girmişti

MÜKERREM ERDOĞAN VE AİLESİ KURŞUNA DİZİLDİ

● Erdoğan'ın eşi öldü, kızı ve kendisi ağır yaralandı

● Konya'da faşistlerin saldırısı sonucu 1 kişi öldü, 2 kişi yaralandı, çok sayıda işyeri ve ev hasar gördü.

● Sakarya'da sağ görüşlübir kişi öldürüldü

● Kars'ta bir kişi öldürüldü, bir kişi de ağır yaralandı

HABERİ 5. SAYFADA

TÜRK-İŞ GENEL BAŞKANI DENİZCİER ECEVİT İLE GÖRÜŞTÜ

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier ve Yönetim Kurulu dün saat 10'da CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'i parti genel merkezinde ziyaret etti. Denizcier, önceki gün Başbakan Demirel'e sundukları öneri paketini Ecevit'e de sundu.

Bir saatten fazla süren görüşmeden sonra kısa bir konuşma yapan Türk-

(Devamı 7. Sayfada)

TGS İLE ANKA AJANSI ARASINDA TOPLU SÖZLEŞME İMZALANDI

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Gazeteciler Sendikası ile Anka Ajansı işyeri arasında 4. dönem Toplu İş Sözleşmesi imzalandı. İki yıl süreyle geçerli olacakanlaşma ile

(Devamı 7. Sayfada)

DEMOKRATİK PARTİ KONGRESİNDE KAVGA ÇIKTI

ANKARA (DEMOKRAT)

Demokratik Parti 4. Büyük Kongresi dün saat 10.30'da Ankara Gölbaşı Sineması Salonunda başladı. Kongreye çok sayıda delegenin yanı sıra çok sayıda izleyici katıldı.

(Devamı 7. Sayfada)

İSLAMOĞLU HAKKINDA SORU ÖNERGESİ VERİLDİ

Denizli Devlet Hastanesinde personel "sağcı-solcu" şeklinde ayrılarak kıyım listesi hazırlanıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Denizli Devlet Hastanesi Baştabibi İsmail Çağlayan'ın, sağlıkpersonelini, "bizden değil" ve "sağcı-solcu" biçiminde ayırarak, kıyım ve mükafatlandırma listeleri hazırladığı bildirildi.

Denizli CHP Milletvekili Adnan Keskin, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu'nun yanıtlaması istemiyle verdiği soru önergesinde söz konusu baştabibin görevden alınıp alınmayacağını sordu.

(Devamı 7, Sayfada)

Demokrat tan

OKURLARA

Anayasa Madde 22ve 23

Anayasanın 22 ve 23. maddesi basın özgürlüğü ile ilgilidir. Ve der ki *"Basın hürdür; sansür edilemez. Devlet, basın ve haber alma hürriyetini sağlayacak tedbirler alır... Gazete ve dergiler, devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin veya bunlara bağlı kurumların araç ve imkanlarından eşitlik esasına göre faydalanır."*

Görüldüğü gibi Anayasa basının devletin koruyuculuğu altında olduğundan ve devletin haber alma hürriyetini sağlayacak tedbirleri almasından bahsetmektedir.

Kamuoyunda genellikle gazetecilerin haber toplamada geniş imkanlara sahip olduğu, her tarafa gidebildikleri, her yere girebildikleri türünden düşünceler hakimdir.

Amma hiçte öyle değil. Gazeteciler çok zor şartlar altında çalışan, bir çok tehlikeyle karşı karşıya kalan, bazen dövülen bazen de kurşunlanan emekçilerdir.

Elimizde devletin resmi ajansı olan A.A'nın bir haberi var. Haber bir olayı anlatıyor ve sonunda şöyle cümleler var. *"Bu arada yakalanan terörist ile bomba sanılan paketin etkisiz hale getirilişini saptamaya çalışan birçok foto muhabirinin çalışmaları engellenmiştir. Bazı foto muhabirlerinin makinaları bazılarının da filmleri 'güvenlik kuvvetlerinin resimlerinin çekildiği' gerekçesi ile alınmıştır. Gazeteciler bazı sözlü hakaretler yanında, tartaklanmışlardır."* Evet, gazetecilik görevlerini yerine getirmeye çalışan foto muhabirleri ve Anayasaya göre onlara yardımcı olmaya, haber alma imkanı yaratmaya çalışan güvenlik görevlileri....

Size anlatmak gereği duyduğumuz diğer bir olayı da gazetemizin üç muhabiri yaşadı.

1 Mayıs günü İstanbul'da kendilerine verilen görevi yerine getirmek için Taksim alanına giden ikisi bayan üç arkadaşımız güvenlik kuvvetlerine gazeteci hüviyetlerini göstererek alana giriyorlar ve diğer meslektaşları gibi onlar da fotoğraf çekmeye başlıyor ve alanda olup bitenleri izliyorlar. Bir müddet sonra sivil polisler önce iki bayan arkadaşımızı bir kenara çekiyorlar. Daha sonra da bir amirin "Bunların bir de erkek arkadaşları olacak onu da bulun, getirin" emri yerine getirilerek üç arkadaşımız biraraya getiriliyor. Arkadaşlarımızın gazeteci hüviyetlerini göstermelerine rağmen... Bu arada bu olayı fotoğraflamak isteyen bir ajansın 4 muhabiri de alınıyor. Bir polis arabasıyla apar topar Beyoğlu Emniyet Amirliğine götürülüyor.

Bir saat sonra olayı duyduğumuzda hemen Beyoğlu Emniyet Amirliğini telefonla arayıp olayın ne olduğunu ve arkadaşların durumunu öğrenmek istediğimizde, soruşturmanın sürdürüldüğünü ve arkadaşlarımızın biraz sonra 1. Şube ye gönderileceğini öğreniyoruz. Hemen 1. Şubeye giden gazetemiz yetkilileri arkadaşlarımızın halen eski yerde olduklarını öğrenip oraya gidiyorlar. Bütün uğraşılara rağmen arkadaşlarımız serbest bırakılmıyor. Ne suç işledikleri sorusuna ise orda bulunan büyük–küçük her yetkili aynı cevabı veriyor: "Şüpheli şahıs". Evet, bir günlük gazetenin muhabir hüviyetini üzerinde taşıyan üç şüpheli şahıs (!), hem de hiç o gazetenin yetkililerine "Sizin bu isimlerde muhabirleriniz var mı, siz mi onları Taksim alanına gönderdiniz?" türünden, duruma açıklık kazandırabilecek soruları sormadan.

Ertesi gün telefonlarla Vali, Emniyet Müdürü ve diğer yetkililere olay anlatıldı. Tam 17 saat sonra arkadaşlarımız serbest bırakıldı. Hem de sorgusuz, savcısız, hakimsiz. Ve telefonlarla işledi Anayasanın 22 ve 23. maddeleri. Silindi bir anda "Şüpheli şahıs" olma damgası, Amma arkadaşlarımız yorgun, kendilerine verilen görevi zamanında yerine getiremeyişin ezikliği içinde...

Son bir ay içinde, Tarsus olayları sırasında gazetecilerin çalışmalarının engellenmesi, Ankara'da üç gazetecinin gözaltına alınması, A.A bülteninden size aktardığımız olay ve bizim arkadaşların yaşadığı 17 saatlik macera.

(Devamı 5. Sayfada)

DÜŞÜNCE ALANI

Kara servetin kurumlaşması

Kara iş
kara para
kara servet
karabank

Bülent SOYLAN
(İktisatçı)

— 5 —

- **"KARABANKA" TANIMINI HEM KURUMLAŞAN TEFECİLER İÇİN, HEM DE TEFECİLERLE KOL-KOLA GİREN BANKALAR İÇİN YAPTIK. ASLINDA ARALARINDA ÖNEMLİ BİR FARK DA YOK. BİRİ SIRADAN TEFECİLİKTEN, DİĞERİ İSE YASAL BAZI DENETİMLERİ AŞARAK BU AŞAMAYA GELMİŞ.**
- **ENFLASYONUN ÇOK ÇOK YÜKSELMESİ DE TEFECİ SİSTEMİN SONUNU GETİRECEKTİR. ÇÜNKÜ CARİ; YANİ GÜNÜN ORANI % 90 İKEN BİR SENE SONRA % 300'E ÇIKABİLECEK ENFLASYON, ELDE EDİLEBİLECEK FAİZ GELİRİ BİR YANA, ANAPARAYI DA SİLİP SÜPÜRECEĞİNDEN HİÇ KİMSE TEFECİYE PARA KAPTIRMAYACAKTIR.**

Alabildiğine serpilme gücüne sahip para piyasasının bir yandan da kurumlaşması gerekmekteydi. Paranın kim tarafından, nasıl, hangi fiyatla, hangi güvenceyle toplanacağı; nerelere akacağı netleşmeliydi.

Kurumlaşmanın gerekliliği başlıca şu nedenlerden kaynaklanıyordu.

1. Cirolardaki yükselme artık daha ciddi ve dikkatli bir yönetimi gerektirmekteydi.

2. Olay dikkatleri daha fazla toplamağa başladığından meşru bir görünüm sağlama gereği vardı.

3. Yatırımcılık yerini yavaş yavaş al–sat cılığa bıraktığından, bu cazip gelişmeden pay almak isteyen bazı "sözde sanayi" kuruluşları aracı tefecileri aradan çıkararak doğrudan kendileri piyasaya girdiler ve atıl paraları çekebilmek için ortaya "itibarlarını" koymaları gerekiyordu.

Sonunda bu kurumlaşmayı da izledik. Para toplayanlar şirketler kurdular, bu şirketler yönetici ve danışman kadrolarına bazı akademisyenleri ve devletten kopardığı bürokratları aldı, hatta yurt dışından bazı uluslararası müşavirlik firmalarını dahi kendine danışman tuttu.

Ciddi ve dikkatli davranışa yönelmenin yanısıra gerekli meşruluk görünümü de, kamuoyununun izlediği gibi bazı bilimsel araştırmalar ve konferanslarla, ayrıca gazete sayfalarında sürekli duyurularla sağlanmaya çalışıldı.

Nihayet bazı ünlü firmalar da kurdukları ve arka çıktıkları şirketlerle bu piyasada boy gösterince göstermelik ciddiyet ve kurumlaşma da tamamlanmış oldu.

KARA SERVET—KARA BANKA

Bu "Karabanka" tanımını hem kurumlaşan tefeciler için, hem de tefecilerle kol-kola giren bankalar için yaptık. Aslında aralarında önemli bir fark da yok. Biri sıradan tefecilikten diğeri ise yasal bazı denetimleri aşarak bu aşamaya gelmiş.

Bankacılıktan tefeciliğe öykünmüş olanların kimler olduğunu ve bunu neden söylediğimizi ise isterseniz burada biz açıklamayalım da dileyen ve merak edenler boy-boy tefeci ilanlarından birini seçip bir telefon ederek "mevduat karşılığı" para çalıştırmak istediklerini, kabul edilirse hangi bankada "işlem" yapılabileceğini yada "teminat mektubu garantisi" istediklerini, bunu hangi bankanın sağlayabileceğini soruversinler.

TEFECİYE PARA VERMEK KAZANÇLI MI?

Son yılların bu önemli olgusunun yasal–ahlaki yönünü bir yana bırakıp yine de bu işin karlı olup olmadığı konusuyla ilgilenenler için şunu da açıklayalım.

Tefeciye para verip onu "çalıştırdığını" sanmak bu yüksek enflasyonda kazançlı bir iş değildir. Örnek verelim. 1000 lira verilip bunun %40 faizle çalıştırıldığını varsayarak, hiçbir zaman karlı çıkamayız. Çünkü enflasyonun en az %90 lık hızı buna olanak vermez. Yatırılan 1000 lira —veri aldığımız enflasyon oranına göre-eğer (900) lira getirmeyip, %40 tan sadece (400) lira getirmişse ya da getirecekse örneğe göre baştan (500) lira kaybı göze alıyoruz demektir.

Kaldı ki, bu 400 lira "kazanç" dahi saptandığında gelirvergisine tabidir ve vergilendirilir. Hatta bildirim dışı bırakılması dolayısıyla uygulanacak üs hat kaçakçılık cezasını ödemeye bu 400 lira da yetmez. Üstelik yatırılan ana paranın geri alınabileceğine de mutlak gözüyle bakmamak, sırasında üzerine bir bardak soğuk su içmeyi kabullenmek gerek.

KARA PARANIN SONU

Kara paranın serpilmesi ve karlılığı enflasyonun ılımlı yükselmesine büyük ölçüde bağlı bulunduğundan —eğer sıkı bir izleme ve cezalandırma sözkonusu olmayacaksa— sonu da enflasyona bağlı.

Enflasyonun bu hızının düşmesi bir yandan atıl paranın bu piyasaya akışını azaltacak, bir yandan da tefecilerin önerdiği yüksek faizler aşağı inecektir.

Yine enflasyonun çok çok yükselmesi de tefeci sistemin sonunu getirecektir, çünkü cari; yani günün oranı %90 iken bir sene sonra %300'e çıkabilecek enflasyon, elde edilebilecek faiz geliri bir yana, anaparayı da silip süpüreceğinden hiç kimse tefeciye para kaptırmayacaktır.

Dileyelim ki, bir gün bu çöküşün altında kalanlar alınteri karşılığı olup yoğun şartlandırmalarla biran için bu alana kaymış akça birikimler olmasın.

YARADANA SIĞINIP

Kendini kurtarmış bir yer

— 2 —

Can YÜCEL

Bir zamanlar pek ateşli bir tartışma vardı devrimciler arasında. Devrim kırdan kente mi, kentten kıra doğru mu olacak diye. Ben de "Yolda olacak" diye seçeneği üçlerdim aklımca. Benim bu kestirmeci buluşum, Yol'un önemini küçültmez elbet. Fatsa'da olup bitenleri anlatırken de bir yol örneğinden başlıyacağım söze:

Başkanlık Seçimi kazanılıp, devrimciler işe el koydukta, bakmışlar ki, o usule, plana aykırı, öyle ruhsatsızca yolun ortasına burunlamış ucube yapıların tümü için istimlak bedeli ödeneli yıllar olmuş. Yine de eski belediyeler forslu hemşerilerine ait olan bu yapılara cesaret edip de tek bir kazma bile vuramamışlar. Halkın gözünde, sokaklara bel vermiş olan bu yapılar, yerel yönetimin hem aczini, hem güvenilmezliğini simgeliyormuş bir bakıma. Fikri Sönmez mahalle komiteleriyle danışıp tartıştıktan sonra, emri vermiş, dozerler bu gözağrılarını ortadan kaldırıvermişler. Bu "olmazı olur yapan" köktenci girişim, tabir caizse, daha sonra atılacak adımlara da yol açmış. ve yönetimin güvenirliğinden de öte, bir düzine çıkarcının karşısında devrimcilerin güçlülüğünü saptamış. İktidara gelenler gerçekten iktidarlı, halk gözüyle görmüş bunu. Böylece hanidir ellerini, kollarını bağlayan büyü bir çırpıda bozulmuş, ürkekliğin boyun eğikliğin yerine kendi hakkı ve hayrı için topluca çalışma kararlılığı gelmiş. Yani halkın iktidarı halklaştırması, onu kendine mal etmesi, ona sahip çıkması yolu açılmış. Bunun üzerinedir ki, Başkanlık, yolları çakıllama önerisini semt ve mahalle komiteleri aracılığıyla halkın önüne getirdikte, bir kafa, el ve oybirliği tomurcuklanıvermiş. Ekipler kurup, koyulmuşlar işe. Fatsa'nın dizboyu çamuru iki-üç ay içinde süprülüp gitmiş. Şimdi "Kimselerin beş yılda haka başa getiremeyeceği işi biz, bir hamlede becerdik" diye öğünüyorlardı haklı olarak. Belediye'nin dozerleri artık, usta ekiplerin öncülüğünde, komşu ilçeleri de çakıllamak üzre seferber ve seferi....

Bu oluşumu böyle belirledikten sonra, zaman içre gerilere gidelim, seçim öncesi ne olup bitti, ona bakalım. Yurdumuzu kasıp kavuran Ekonomik Anarşi Fatsa'da da hüküm-fermâ. Yağ yok, çay yok, gaz yok, cigara yok... Devrimciler dükkanların önündeki kuyruklarla eğleşecek yerde, Karaborsa'nın depolardan dallanan budaklanan kellesini buduyuveriyorlar. Yok diye bir bok kalmıyor, başlıyor bolluk, bu da *Öniktidar* kavramına ışık tutan bir olay! Buzu kırıp, altında ki murat suyunu gözlere ayan etmek gerek! Harbi, yani militanca eylem, siyasal eylemle iç içe yürütüldükte iki eylem türü birbirini tekmilleyen bir hız ve ağırlık kazanıyor ve giderek devinme gücü büyüyor. Devrimcilerin engelleri kırarak yığınlara sundukları eylem önerileri, yığınlarca gerçekleştirilme sürecine sokuldukta, yeni yeni birleşimleri, yeni yaklaşımları gelberi ediyor. Böyle böyle halkla bütünlenmiş bir devrim yöntemi ve modeli geliştiriliyor. Bu örgensel, organik gelişim, devrimcilerin kendilerini halkın eğilimlerine, gereksinimlerine yabancı, hatta ters düşürecek ileri-geriliklere kapılmalarını önlüyor. Bu değiştirerek değişme tutumu, bu deneyerek deneme yöntemi, hem devrimcilere halkın nabzını sekmemecesine dinleme olanağı sağlıyor, hem de halkı yönetilmişliğin edilgenliğinden kurtararak yaratıcılığa sevkediyor. Giderek de yönetenle yönetilen arasındaki ayrım ortadan kalkıyor. Ergeçsel (nihai) çözümlemede, devletin zorlayıcı aygıtlarını önce defterden silip, sonra gerçek demokrasinin kurulmasına geçme biçimindeki iki aşamalı plan yerine, bu iki işlemi devrim sürecinin her anında içiçe yürütme ufku böylece açılmış oluyor, Yerel yönetimler, hem birimlerinin küçük olması

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Çocuk bayramlarında çocukları kurşuna diziyorlar

-- Sömürüsüz
— Aç ve çıplak olmadan
— Mağaralarda değil
— Düşmansız. Kardeş kardeşi vurmadan

Bir düzen getirsinler ki, o düzenin idarecileri yine kendileri olsunlar. Biz kendilerini kendimizden ayrı bilmiyoruz. Kendileri biziz, bizler kendileriyiz.

Adımız müslüman fakat müslümanlıktan öte ne varsa yapıyoruz. Müslümanlıkta aç bir vatandaşı varken kendisi yatabilir mi, müslümanlıkta çıplak bir yanı varken kendisi sırmalar giyinip durabilir mi?

Bir lider çıkıyor, iş yaptım manasına Anayasayı değiştirmek lazım diyor, çok vakti var galiba. Diğer tarafta Anayasa değiştirilmez diyor sanki anlaşma yapıyorlar kendi aralarında. Dört duvar arasında konuşmalar ben anayasayı değiştireceğim diye. Biri bir laf atacak böyle diğeri de anayasa, babayasa diye milleti oyalayacak ve böylece zamanı zaman edecekler. (Tahtiravalli oynar dururuz demişler birbirlerine, bir sen çıkarsın koltuğa bir ben)

Demiyorlar ki, sen bir demir civatayı 25 liraya satarken, buğdayın kilosu neden 4 liradan satılıyor. 50 lira olsun demiyor. Neden biribirimizi aldatıyoruz. Bir kilo buğday edinmenin eziyeti mi azdır yoksa bir civata edinmenin eziyeti mi azdır? Aman diyor bir ufacık azınlığın pasta yiyip, diğer bir çoğunluğun kuru ekmeği nasıl kazandığından söz etme. Milleti avut diyor.

Avucuna öyle bir şeyler koy ki, doldu sansın. Köşeyi dönünce yine elinin boş olduğunu anlamasın. Bir taraf Kıbrıs, Avrupa ve Amerika gezintileri yaparken şehre gelmiş bir kuru ekmek kazanmak için yavrular köydeki babasını görmeye gidende, elindeki parasını harcasın. Aman biriktirmesin.

Çocuk bayramlarında çocukları öldürün, halkı kurşuna dizin. Çocuklarımız bize soruyorlar. Anne! Baba! neden yurdun dört bir köşesinden her gün ölüm sesleri geliyor. Yavrum biz istiyoruz ki kimse ölmesin.

Sömürüsüz, aç ve çıplak olmadan, ekmeğini bulabilmek için ölmeden, mağaralarda yaşayarak değil güneşli günler göreceğiz yakında.

EŞREF ÜNAL
(Emekli Öğretmen)
İSTANBUL

Bizler şalvar giyiyorsak insan değil miyiz?

Sizlere ilettiğimiz bu mektubu köyümüz adına duyurmanızı diliyoruz. Bizim köyün her köy gibi bir çok sorunları vardır. Malatya'ya bağlı Boyaca köyü, Malatya'dan 30 km uzaklıkta. Köyümüzün doğru dürüst yolu, suyu ve elektriği yok. Arapkir ve Arguvan yolu köyümüze sekiz km. uzaklıktadır. Bu yol o derece bozuktur ki bir hastamız olsa onu hayvan sırtında bu yola götürmek zorunda kalıyoruz. Şehire gitmek için heybelerimizi sırtımızda taşımak zorunda kalırız. Bizim köyden Aso ile Haso, Arguvan yolu üzerinde araba bekliye bekliye romatizma oldular ve geçim kaynakları olan 5-10 davarlarını satıp doktor parası yaptılar. Ve hala bu hastalığı çekmekteler.

Köyümüzün kadınları akşama kadar su nöbeti tutmaktalar. Ev işlerini ve çocukları bir kenara bırakıp, sekiz saat asker gibi su üzerinde nöbet tutmaktalar. Hayvanlarımıza su bulamayız. Davarlarımız su yüzünden hasta oldular. Hayvanlarımıza tuz bulamıyoruz. Tuz yerinde 15 kr'a satılıyor. Biz burada kilosunu 25-30 liraya bulamıyoruz. Acı tuz boyalıyarak bize satıyorlar. Bu acı tuzla davarlarımız hasta oluyorlar. Bir de veterinerler iki yıldır hiç bir kere bizim köye gelmediler. Biz gittiğimizde ve davarlarımız hasta dediğimizde veterinerler bize kızıyorlar. Ayrıca bizden benzin istiyorlar. Köyümüzde yaklaşık 2000-3000 arasında davar bulunuyor. Bu davardan günde en az 5-10 koyun ölmekte. Buna rağmen veterinerler köyümüze gelmiyorlar.

Elektrik sorununa gelince köyümüz bu yılı da karanlıkta geçirdi. Akşam karanlıkta birimiz hastalansak gözümüz yerine kulağımız tedavi olacak neredeyse, çünkü gazyağı da bulunamıyor. Gaz lambası da yakamıyoruz. Kış ortasında evlerin içinde ocaklarımız yanar onlarla aydınlanırız biraz. Her sene elektrik gelecek diye uyutuyorlar. Senelerdir bir kaç köye elektrik getirildi. Ama bunların çoğu yetkili adamlara rüşvet vererek hallettiler.

Bir gün devlet dairesine gidecek olsak bizimle ilgilenecek kimse çıkmaz. Biz köylü olduğumuz için, boynumuzda kravat olmadığı için, şalvar giydiğimiz için bizi adamdan saymıyorlar. Bize bu devletin vatandaşı değilmişiz gibi davranıyorlar.

50 yıldır uğraşıyoruz. Zorla devlet bu yıl bizim için bir okul yaptı. Şimdi öğretmen yok ama okul binası var. Köye öğretmen vermiyorlar. Köyümüzde bu yıl 45-50 öğrencimiz okul yüzü görmediler. Bu çocuklara yazık değil mi? Biz okuyamadık, onlar da mı okumayacak? Bütün bunların gözler önüne serilip hesabı verilmeli.

BOYACA KÖYÜ MUHTARI
CAFER İNCESU

Çocuğum

Sen yitirilmiş umutların içinde
kahrolası kaderine lânetlerken
sevinçten dört köşe
onlar gülerler çocuğum.

Mavi aydınlıklar varken
yaşamak, kahreden karanlıkları
biliyorum çok zor senin için
çok zor çocuğum.

Gün ışıyor bak dağların ardından
yitirme umutlarını, güçlü ol.
Aydınlık günler çok yakın
Çok yakın çocuğum.

SEVGİ ESENOĞULLARI
BERGAMA

Sayın Başbakan; pancar üreticileri paralarını alabilir mi sahiden

SİZLERE Eskil'den sesleniyorum. Buradaki sorun bir çok bölgenin başlıca ve önemli bir sorunlarındandır. Kasabamız büyük ölçüde pancar üretenbölgelerden biridir. Sayın Başbakan televizyona çıkıyor ve havada bir takım laflar ediyor. Efendim üreticinin Pancar parası Mart ayı sonuna kadar ödenecekmiş de, Türkiye'nin kaç ilinde mazot darlığının olmadığını söylüyor. Pek akıllı başbakanımız. Televizyonda şahsiyetleriniseyreden binlerce hala pancar parasını alamamış pancar üreticilerinin yüzlerini seyreden nasıl bir ifade aldığını görür. Sayın başbakan da görebilseydi çok iyi olurdu. Televizyon başbakanın bu asılsız demeçlerine uzun uzun yer verir de paralarını alamamış binlerce üreticiye yer vermez. Sayın başbakan elinizi vicdanınıza koyun ve düşününüz. Tek geçim kaynağı olan bütün ümidini ona bağladığı ürünün hala parasını alamamış üreticilerin halinin ne olacağını düşününüz. Sayenizde bu hale gelmiş hayat pahalılığında ne yapıyor, neyle geçiniyor. Ekeceği tarlayı sürmek için mezatını neyle olacak. Mazot bile aldı diyorsunuz. Başka belgeleri bilmek bizim burada sayenizde mazot bol bol ama kimse alamıyor. Üreticide para yok. Neyle alacak mazotu? Bu gidişle şeker darlığı başlayacak sayın başbakan. Geçen yılki binlerce ekici tarlasını süremedi. Çünkü mazot alacak parası yok. İnsaf be sayın Demirel insaf öyle televizyonda asılsız vaadler vereceğinize biraz da üreticinin çiftçinin sorunlarına eğilin, "Bilindiği gibi bir balonu fazla şişirirseniz patlar" Patlaması çok sesli olur, bu balon sadece sesli olsa iyi içindekiler etrafa saçılır.

ESKİL'DEN BİR ÜRETİCİ
A.F.

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

5 MAYIS

1967 Konya Çimento Fabrikası'nda çalışan Çimento-İş Sendikası üyesi 246 işçi, 25 arkadaşlarının işten çıkartılmasını protesto için direnişe başladı.

1970 Devlet Su İşleri'nin Malatya, Adana, İzmir, İskenderun, Manisa, Akhisar, Salihli, Nazilli, Denizli'deki 20 işyerinde çalışan 1858 Ges-İş üyesi greve başladı.

İstanbul'da Skoda ve Java Motorsiklet Fabrikasının 300 işçisi oturma grevine başladı.

1979 MADEN İŞÇİLERİNİN İLK GREVİ

Yeraltı ve Yerüstü Maden İşçileri Sendikası'na bağlı 980 işçi, Yeni Çeltek Kömür ve Madencilik A.Ş. işyerinde greve başladı. Ücretlerinin artırılmasının yanısıra iş güvenliği için de başlatılan grev, Türkiye'de maden iş kolundaki ilk yasal grevdir. Grevde, pancar üreticisi köylüler ile ortak ve birlikte hareket edildi.

ABD,Hint Okyanusu'na askeri malzeme gönderiyor

KALİFORNİYA(AP)

Birleşik Amerika askeri yetkililerinin bildirdiğine göre, Hint Okyanusu'nda bulunan Amerikan askeri kuvvetlerine yeni askeri malzeme gönderme işlemleri başladı. Geçtiğimiz hafta başından bu yana, Hint Okyanusu'ndaki kuvvetlere gönderilecek malzemeler Güney Kaliforniya çöllerinde toplanıyor. Pendleton kampından gönderilen malzemeler ile 12 bin askerin tamamiyle donatılabileceği belirtildi. Askeri malzemenin haziran ayı içinde Hint Okyanusu'na ulaşacağı açıklandı.

Savunma Sekreterliği Başkan yardımcısı Graham Claytor, geçmişteki Güney Batı Asya'da meydanagelmiş olan olayıarın,bölgedeki Amerikan askeri güçlendirmelerini gerekli kıldığını söyledi.

Amerika Umman Sultanlığı'nda dört askerî üs kuruyor

TRABLUSGARP (JANA)

Amerika Birleşik Devletlerinin Umman Sultanlığın da dört askeri üs kurma hazırlığı içinde olduğu bildi rildi.

Libya resmi haber ajansı, "Jana", Basra körfezin de çalışmalar yapan Amerikan Şirketlerinin komşu ülkelerden gerekli malzemeleri sipariş ettiklerini belirtti.

Baskı tedbirlerini daha sert biçimde uygulayabilmek için

İspanyol hükümetinde değişiklikler yapıldı

● Son günlerde birçok gazeteci hakkında Orduya, polise, adalete hakaret etmek suçuyla dava açılırken ve bazı yazarlar çeşitli hapis cezalarına çarptırılırken Başbakan Suarez, liberal ve sosyal demokrat eğilimli bakanların yerine partisinin daha sağ eğilimli üyelerini bakan yaptı.

1976 Temmuzundan beri iktidarda bulunan Adolfo Suarez, hükümeti üç kez değiştirdi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İspanya'da son günlerde yoğunlaşan olaylar nedeniyle iktidarda bulunan merkez-sağ hükümet, baskı tedbirlerini artırdı. Alınan yeni kararları iyi uygulayabilmek için de, hükümetteki liberal ve sosyal demokrat eğilimli bakanlar değiştirilerek, yerlerine daha sağ eğilimli bakanlar atandı.

Başbakan Adolfo Suarez, hükümetindeki yedi bakanı değiştirdi. Değiştirilen bakanlar arasında "teröre karşı yeterince sert davranmamakla" suçlanan İçişleri Bakanı ve Özerk Bölgeler Bakanı da bulunuyor. Öte yandan baskı tedbirlerini planlayıp uygulayan Ulusal Güvenlik ve Savunma Başkanı General Manuel Guiterrez Mallado ise gücünü artırdı.

Bundan bir süre önce, Bask bölgesindeki Eta gerillalarını ezmek için kurulan Ulusal Güvenlik ve Savunma Konseyi'nin başkanlığına General Mallado getirilmişti.

İspanya'da son zamanlarda, yalnızca Bask bölgesinde değil, ülkenin diğer kesimlerinde de olaylar gelişmeye başladı Polisin Üniversiteler'de sık sık öğrencilere saldırdığı gözlemlenirken, faşistlerin de yeniden örgütlendiği bildiriliyor.

Öte yandan özellikle gazetecilere ve aydınlara karşı bir baskı sürdürülmeye başlandı. Birçok gazeteci hakkında, devlete, adalete, güvenlik güçlerine hakaret etmek suçuyla dava açıldı. Gazetecilerin çoğu, artık, Franco döneminde faşizmin baskılarından sözetmeye bile çekiniyorlar. En son olarak Francisco Garcia Salve adlı bir sendikacının, Faranco zamanında yapılan işkenceleri anlatan "İşçi sınıfına inanıyorum" adlı kitabının yasaklanması ve kendisinin de üç yıl 4 ay hapse mahkum olması, birçok kişinin, hükümetin sertleşmesi konusunda endişelenmesine yol açtı.

Amerikan Senatosu askeri yardımları arttırdı

ABD ORTADOĞU'DAKİ GÜVENLİĞİNİ SAĞLAMLAŞTIRMA ÇABASINDA

● *Ortadoğu ülkelerine yapılacak dış yardımların arttırılmasına karar veren Amerikan Senatosu Dış İlişkiler Komitesi bu yılki dış yardımlarının güvenliklerinin gerektirdiği düzeyde olması gerektiğini belirtti*

● *Amerikan yardımlarının gelişmekte olan ülkelerde büyüyen devrim hareketlerini önlemeye yetmediğini belirten yetkililer, daha etkili kararların alınmasını istediler*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Orta Doğu ülkelerine yapılması kararlaştırılan dış yardımlar konusunda ABD Senatosu nda tartışmalar yapılırken, Amerika nın güvenliği için bu ülkelerin önemi vurgulandı.

1981 yılında yapılacak Amerikan askeri ve ekonomik dış yardımları konusunda getirilen öneriyi ele alan Senato Dış-İlişkiler Komitesi nde Cumhuriyetçi New York Senatörü Javits ile İdaho eyaleti Demokrat Senatörü Church arasında tartışmalar olduğu bildirildi.

Orta Doğu için dış ekonomik yardımların önemini vurgulayan senatör Javits, "bu yılki dış yardımlarımız güvenliğimizin gerektirdiği düzeyde olmalıdır" dedi. Karşı görüşü savunan Senatör Church'ün ise Amerikan yardımlarının kalkınmakta olan ülkelerde gelişen devrim hareketini önlemeye yetmediğini ve bu hareketlerin önlenmesinin yolunun dış yardımların artırılması olmayacağını söylediği bildirildi. Buna karşılık askeri yardım yapmanın bu ülkelerde gelişen devrim hareketini engelleyici temel unsurlardan biri olduğu kabul edildi.

Bundan bir süre önce "The Middle East" dergisinde çıkan bir yazıda CİA'nın yeniden yetkilerinin genişlemesinin Orta Doğu ile olan bağlantısına ilişkin bir CİA belgesi yer almıştı. Bu belgede bağımlı ülkelerle metropol ülke ekonomileri arasındaki uçurumun gittikçe büyümekte olduğundan söz ediliyor. Bu büyümenin bağımlı ülkelerde bir güç boşluğu yaratacağı ve denetlenemeyecek bir devrim potansiyeli oluşturacağından söz ediliyordu. "1976-1981 yılına Bakış" başlığı altında hazırlanan CİA raporunda bu konuda Orta Doğu'da yapılacak çalışmaların detayları açıklanmasa bile silah yardımı ve istihbarat çalışmaları öneriliyordu. Dış ülkelere yapılacak olan mali yardımların azaltılmasına karşın askeri yardımların artırılması kararı, Amerikan senatosunundaCİA'yla aynı kuşkular içinde olduğunu gösteriyor.

Senato Dış İlişkiler Komitesi kabul edilen yardım tasarısında İsrail'e yapılacak askeri malzeme satışı için sağlanacak kredi 1.2 milyar dolardan, 1.4 milyar dolara çıkarıldı ve bunun 500 milyon dolarının geri ödenmemesi kabul edildi. Buna karşın komite İsrail'e yapılacak ekonomik yardımı 785 milyon dolar, Mısır'a yapılacak ekonomik yardımı ise 850 milyon dolar olarak saptadı.

Pakistan Cumhurbaşkanı Ziya-Ül Hak Pekin'de

PEKİN(AFP, REUTER)

Pakistan Cumhurbaşkanı Ziya-ül Hak bir haftalık resmi ziyarette bulunmak üzere Pekin'de bulunuyor. Havaalanında Çin Başkanı Hua Kuo Feng tarafından karşılanan Ziya-ül Hak Çin'den sonra Kuzey Kore'yi de ziyaret edecek.

Pakistan genel Sıkıyönetim Komutanı ve D.Başkanı Ziya-ül Hak, Çin'le ilişkilerini geliştiriyor.

Ziya-ül Hak'ın Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkenti Pekin'e gelişi dolayısıyla "Halkın Günlüğü" gazetesi gezinin amacını iki ülke arasındaki ilişkilerin kuvvetlendirilmesi amacını taşıdığını yazarak Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a müdahalesinden sonra Güney Asya'da ortaya çıkan durum konusunda Pekin hükümetinin görüşlerini yineledi.

Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesinden sonra iki ülke arasındaki ilişkiler sıklaştı. Sovyetler Birliği'nin Afganistan müdahalesinin Pakistan ve ona komşu ülkeler için tehdit edici bir durum olarak değerlendiren iki ülke bu konuda ortak tavır alıyorlar.

Bundan bir süre önce Hua Kuo Feng'de Pakistan'ı ziyaret etmiş ve Pakistan'da bulunan Afgan mültecileri konusunda Pakistan'ın tutumunu desteklediğini bildirmişti. İki ülke arasındaki silah alışverişi de son zamanlarda artış gösterdi.

Yunanistan'da Başkanlık seçimlerinin son turu yapılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Yunanistan'da Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin üçüncü ve son turu yapılıyor. Tek aday olan Karamanlis , Cumhurbaşkanlığı'nı garantilemiş durumda.

Bundan önce yapılan turlarda Karamanlis gereken çoğunluğu sağlayamamıştı. İlk iki turda Cumhurbaşkanı seçilmek için 200 oya gerek vardı. Ancak üçüncü turda 180 oy yeterli. Bu nedenle Karamanlis'in seçilmesine mutlak gözüyle bakılıyor.

Kamuoyunun fazla ilgi göstermediği seçimlerin bu aşamasında asıl sorun, Karamanlis'in yerine kimin Başbakan olacağı. Aynı zamanda Karamanlis Yeni Demokrasi Partisi lideri olduğu için bu partinin başına da yeni bir kişinin gelmesi gerekiyor.

Karamanlis Cumhurbaşkanı seçildikten sonra geçici bir süre, Başbakan yardımcısı Papakonstantinu Başbakanlık görevini yürütecek. Öte yandan Yeni Demokrasi Partisi de yeni bir başkan arıyor. Bu konuda iki bakan olan Averof ve Rallis'in üzerinde duruluyor. Siyasal gözlemciler, Averof'un ilerdeki Başbakan olacağında fikir birliğine varmış durumdalar.

FRANSA'DA TÜRKİYELİ İŞÇİLERİN AÇLIK GREVİ SONA ERDİ

● Türkiyeli kaçak işçilerin Fransa'daki üçüncü açlık grevi 29 Mart'tan bu yana sürüyordu.

BORDEAUX(AFP)

Fransa'nın Bordeaux kentinde geçtiğimiz 29 Mart'tan bu yana açlık grevi yapan ve durumlarının düzeltilmesini isteyen 26 Türk ve 2 Tunuslu kaçak işçinin greve son verdikleri bildirildi.

Açlık grevi nedeniyle göçmen işçilerden ikisi geçtiğimiz hafta acil olarak hastaneye kaldırılmış geri kalan 22'si ise 34 günlük açlık grevine son verdiler. İşçiler isteklerinin kabul edilmesi doğrultusunda girişimlerini sürdüreceklerini belirttiler.

Öte yandan beş haftadır sürmekte olan Paris Metro işçileri grevinin de bittiği bildirildi. Grevde olan 900 temizlik işçisinin ücret artışı talepleri görüşülecek. 1982'de aylık ücretlerinin 2.800 frank olacağı açıklandı.

İRAN'DA MOLLALAR SİLAH ALTINA ALINDI

TAHRAN(AFP)

İran Devrim Konseyi ve hükümeti, Ayetullah Humeyni'ye bağlı mollaları silah altına almaya ve askeri eğitime tabi tutmaya karar verdi. Bu nedenle ilk olarak İran Hava Kuvvetleri'nde askerlik eğitimine 1000 kadar molla alındı. Mollalar, Tahran'da Humeyni'nin evinin önünde Belçika yapısı G-3 tüfekleriyle bir tören düzenlediler.

İran Hava Kuvvetleri'nden yapılan açıklamaya göre, mollaların askere alınması, İran'ın "yurt savunması ve ulusal seferberlik ilkesi" çerçevesinde gerçekleştirildi.

Avrupa ve Japonya'nın dış ticaretinde Irak, İran'ın yerini aldı

● İran Devrimi'nden bu yana Fransa, F.Almanya ve Japonya İran'dan aldıkları petrol miktarını düşürerek, Irak'la dış ticaretlerini artırdılar.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran Devrimi'nden bu yana, Irak, Avrupa ve Japonya'nın dış ticaretinde İran'ın yerini almış bulunuyor. Gerek petrol satışı, gerekse karşılığında silah ve nükleer ticaret konusunda Irak, AET ve Japonya'nın dış ekonomik ilişkilerinde gittikçe önem kazanan bir yere sahip oldu.

Avrupa ülkeleri, özellikle Fransa ve İtalya, Irak'a hazır fabrikalar, Mirage uçakları, radarlar, nükleer santral kurulması için teknoloji satarken, Irak'tan da petrol satın alıyorlar.

Fransa geçen yıl toplam petrol ithalatının % 20'sinden fazlasını Irak'tan sağladı. Irak'ın Fransa'ya Akdeniz'den boru hattıyla yolladığı petrol gitikçe arttı. Bu arada İran'ın Fransa'ya petrol satışları da azalıyordu.

Öte yandan Irak'ın Fransa, F.Almanya ve Japonya'dan satın aldığı mamul mallar da son iki yılda büyük ölçüde arttı. Avrupa sanayicileri, Irak'a son derece avantajlı yeni bir pazar gözüyle bakıyorlar.

Irak'ın dış ticaretinde ilk sırayı alan Japonya ve onun arkasından gelen Fransa'yla F.Almanya'nın Irak'tan aldıkları petrol miktarı gittikçe artınca, ticaret açığı da fazlalaşıyor. Bu Batılı ülkeler de, açığı, silah ve nükleer enerji maddeleri satarak kapatma yoluna gidiyorlar. Ordu'sunu gittikçe geliştiren Irak, Avrupalı silah tekelleri için çok önemli bir pazar haline geldi. 1978 yılında silah alımını tamamen Sovyetler Birliği'nden sağlayan Irak, son iki yılda bu konuda daha çok Avrupa ülkelerine yöneldi. Yalnızca Fransa ile yapılan anlaşmaya göre, Irak 8 milyar franklık silah satın alıyor. Bunların çoğunu F-1 Mirage uçakları oluşturuyor. Öte yandan diğer silahlar konusunda İtalya ile Fransa arasında şiddetli bir rekabet ortaya çıkıyor.

Irak'ın yıllardır içinde bulunduğu "izolasyon" politikasının tasfiyesinde, Irak'ın dış dünyaya, özellikle de Avrupa ülkelerine açılmasında, bölgedeki gergin durumun büyük payı var. Irak, bölgesel sorunları, kendi lehinde en iyi şekilde kullanıyor.

ARAFAT: ABD'NİN ETKİNLİĞİNİ YOK ETMEK İÇİN PETROL KUYULARINI HAVAYA UÇURABİLİRİZ

KUVEYT (REUTER)

İsrail'in Batı Şeria'daki üç Filistin liderini sürgün etmesi üzerine Kuveyt'te bir açıklama yapan Filistin Kurtuluş Örgütü lideri Yaser Arafat, "gerekirse Arap petrol kuyularını havaya uçuracaklarını ve ABD'nin Ortadoğu'daki etkinliğini yok edeceklerini" söylediler.

Hükümet yetkilileri ile yaptığı görüşme için Kuveyt'e giden Arafat, Kuveyt'teki Filistinlilerle yaptığı toplantıda, İsrail karşısında zafer elde edinceye kadar savaşacaklarını ve Amerika Birleşik Devletleri'nin Ortadoğu'daki petrol kaynaklarını garanti altına almak için girişeceği herhangi bir eyleme karşı koyacaklarını belirtti.

Bilindiği gibi geçtiğimiz hafta içinde, Filistinli gerillaların Batı Şeria'daki eylemleri sırasında beş İsrail'li ölmüş ve İsrail hükümeti de üç Filistin liderini sınırdışı etmişti.

Menekşe ERBAY

Ve şimdi dingin gövdende, uğultuyla büyüyen sessizlik birgün bizim elimizde çiçek olacak

Anısı yaşıyor.

Ailesi

(Demokrat: 1671)

Hüseyin YILMAZ (1950.–)

Hain tuzaklarda
Kan uykularda
Vuruldük ey halkım
Unutma bizi
Anısı yaşıyor.

Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş. TMMOB Murgul İşyeri Temsilciliği

(Demokrat: 1672)

Taki TOSUNER (1963)

Demokratik lise ve ulusal demokratik halkçı eğitim için mücadele veren yiğit arkadaşımızı bir kaza sonucu yitirdik. Anısı yaşıyor.

SINIF ARKADAŞLARI ANKARA ORTA ÖĞRENİMLİ ARKADAŞLARI

(Demokrat: 1678)

YİTİK

Şebekemi kaybettim geçersizdir.

Adil Gültekin

(Demokrat.1676)

YİTİK

Ziraat Fakültesinden aldığım kimliğimi kaybettim hükümsüzdür.

Hamdi Taşkıran

(Demokrat 1672)

EKONOMİ

Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası:

"Devlet altyapı hizmetlerini yatırımcıların ihtiyaçlarına göre düzenlemelidir"

EKONOMİ SERVİSİ

Tekstil İşveren Dergisi Nisan 1980 sayısında yayınlanan "Devletin Ekonomik Hayatımızdaki Rolü" başlıklı yazıda, devletten beklenilenin, alt yapı hizmetlerinin, yatırımcıların ihtiyaçlarına uygun olarak düzenlenmesi olduğu açıklandı.

Yazıda özel kesimin gücünü aşan enerji, su, ulaşım ve haberleşme gibi alt yapı hizmetlerinin devlet tarafından zamanında ve eksiksiz olarak gerçekleştirilmesi istendikten sonra "bu hizmetlerdeki aksaklıklar sanayimizde verim düşüklüğü, aşırı istihdam ve yüksek maliyet gibi sakıncalar doğurmakta ve bundan ihracata yönelik olması gereken ekonomimiz zarar görmektedir" dendi. Kalkınma planlarının sık sık değişen siyasi iktidarlarla birlikte büyük ölçüde değişikliğe uğradığı ve bunun sonucu olarak ekonomik ve sınai hayatta arzulanan güvenlik ve kararlılığın sağlanamadığı iddia edilen yazıda, diğer önemli bir aksaklığın da yıllık programların yasada öngörülen tarihlerde açıklanmaması olduğu görüşüne yer verildi.

1979'da kalkınma hızı sıfırın altına düştü

ANKARA(THA)

1979 yılında gayri safi milli hasılanın (GSMH) bir önceki yıla göre yalnızca binde 2 oranında büyüdüğü öğrenildi. Nüfus artış hızı da gözönünde bulundurulduğunda kalkınma hızı sıfırın altına düşüyor. Geçen yıl elde edilen milli gelir gerçekleşme rakamının tarım kesiminde bir önceki yıla göre binde 5'lik bir artış sağlanmasına karşın, sanayi kesimindeki gelişme, sabit fiyatlarla yüzde 3.3 oranında geriledi.

Sanayi kesimindeki gerilemenin, madencilik kesiminde yüzde 1.9; elektrik, gaz ve su sektöründe ise binde 9 olduğu açıklandı. İmalat sanayiündeki gerileme ise bir önceki yıla göre binde 5 oranında oldu.

Bu arada, gayri safi milli hasılanın 1979'da binde iki oranında büyümesine rağmen, yıllık ortalama nüfus artışının yüzde 2.5 olduğunu belirten DPT uzmanları, "nüfus artışı da dikkate alınırsa, kalkınma hızı yüzde 2.3'lük bir gerileme gösterecektir" dediler.

F.Almanya Türkiye ve Yunanistan'a 228 milyon dolar kredi veriyor

BONN(A.A)

Federal Almanya hükümeti bu yıl için geçerli 1.8 milyar marklık bir bütçe çerçevesinde Türkiye ve Yunanistan'a—410 milyon marklık (228 milyon dolar) kredi verilmesini kararlaştırdı. Bütçenin F.Almanya parlamentosunda onaylanması gerekiyor.

Kredi, her iki ülkeye verilecek ve F.Almanya Dışişleri Bakanlığı kredilerine eklenen toplam 170 milyon marklık askeri kredi ile (bunun 20 milyonu Yunanistan, geriye kalanı Türkiye için) Ekonomik İşbirliği Bakanlığı'nın bütçesinden Türkiye'ye yapılacak 240 milyon marklık "yardım"dan oluşuyor.

1979'a ait en yüksek kurumlar vergisini ödeyecek ilk on şirket saptandı

ANKARA(A.A)

1979 yılına ait en yüksek kurumlar vergisi ödeyecek ilk on şirketin adları ve ödeyecekleri vergi miktarı saptandı.

En yüksek Kurumlar vergisini ödeyecek olan ilk on şirket sırasıyla şunlardır:

ŞİRKETLER	TL
Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü	2.089.282.384
Petkim	697.197.971
Devlet Yatırım Bankası	603.970.836
N.V.Türk Shell Ankara Şubesi	447.929.876
T.C.Merkez Bankası	216.727.579
Türk Şeker Fabrikaları A.Ş.	118.920.666
Devlet Malzeme Ofisi	113.627.922
Mobil Exploration Mediterranean Inc.	78.300.556
Adaş Akaryakıt A.Ş.	64.200.697
Gelişim Dayanıklı Türk. Malzeme Pazarlama A.Ş.	49.269.284

GÖSTERGE

Gerçeğin katı yüzü ve Demirel

Arslan Başer KAFAOĞLU

Başbakan Demirel özellikle CHP'nin içinde bulunduğu ideolojik bozgundan yararlanarak ve 1950 demokrasisi deneyiminden bu yana rastlanmamış bir cüretle gerçekleri ters yüz ediyor, "olanı" "olmayan" ve "olmamış"ı "olmuş" gibi gösteriyor. Allahlık CHP sayesinde meydanı boş bulmuş... (Artık biz Muhalefet lideri Ecevit'in gerçekler ve toplumla ilişkisinin kalmadığı yargısıyla onu değil CHP'yi uyaracağız) CHP örnek olarak 22 milletvekilli MSP liderini onun Meclis sözcüsü Battal'ı almalı.. Bu iki siyasi 22 milletvekili ile Demirel'e dünyasını zehir ederken, CHP etkisiz şeyler söylüyor ya da susuyor... Neyse biz Demirel'in tutarsızlıklarına gelelim....

Ortadoğu kaynıyor... Amerika İran'ın toprak bütünlüğünü bir kez ihlal etti... Avrupa basını İran yönetiminin bir baskın daha beklediğini yazıyor, manşetten veriyor.. Erbakan ve Battal bu konjonktürde Türkiye'ye Amerikan askeri yığınağını —CHP'nin suskunluğu içinde— protesto ediyor. Başbakanımız ne diyor? "NATO manevrası var, Amerikan askerleri bunun için geldi" Gelin de İnçilli Çavuş'un "Özür ve kabahat" hikayesini anımsamayın Türkiye, Ortadoğu alevler içindeyken NATO manevrasına, hele duyarlı bölgelerde nasıl izin veriyor. Böyle bir zamanda 'savaş oyunları' bir dost ve komşu ülke için ne derece de hoş karşılanır? Demirel istediği kadar "Amerikan üsleri NATO dışında kullanılmayacak" desin, manevraların böyle bir zamana rastlatılması bile, bu üslerin NATO maksadı dışında kullanılması demektir. Türkiye bu manevralara, bu konjonktür içinde karşı çıkmalıydı. Demirel kendini savunmak için"aylar öncesi kararlaştırıldı" diyor. Ama İran-Amerikan anlaşmazlığı da altı ay önce başladı. Demirel ne kadar babayiğitçe tavırlar takınsa da bir uyducu olduğunu bu manevralarla kanıtlamıştır. Bu damgadan kurtulamaz.

MAHKEMELER YALANLIYOR

Demirel ülkedeki kargaşayı "komünistler ve bölücülerin" çıkardığını savlıyor. Oysa Askeri Yargıtay Dava Daireleri Genel Kurulu Demirel'i yalanladı. Eğer kargaşa komünistlerce çıkarılıyorsa, Askeri Yargıtay nasıl 141 ve 142'nci maddeler kapsamına giren suçları "sıkıyönetimin ilanına neden olan suçlar" arasında görmüyor? Ama Demirel yargı kararlarına öylesine saygı beslemez ki, gine aynı savları sürdürecek. Askeri Yargıtay kararı ile sıkıyönetim ilanına yol açan Kahraman Maraş Soykırımında, Demirel ve yandaşı Türkeş'in söylediği gibi solcularca çıkarılmadığını ortaya koymakta. Mahkeme kararları hep sağı suçluyor. Mahkeme kararlarında ne Töb-Der ve ne de Pol-Der'in suç kışkırtıcısı olduğu yazılmıyor. Bu kararlarda yer alan suç kışkırtıcıları, Demirel'in yandaşı MHP'liler ya da sağ kuruluşlar. Demirel bunları görüyor ve hala aksini söylüyor ve eylemlerini o yolda yürütüyor....

PİYASA YALANLIYOR

Demirel "1980 Mayısı'na 1979'dan iyi girdik" diyebiliyor. Oysa üç aylık fiyat artışı geçen yılın yedi aylık fiyat artışından daha yüksek. Dış satım geçen yılın 25 liralık dolarına göre para değeri olarak —o da dünya fiyatları yükseldiği için— sadece yüzde 5.8 artmış miktar olarak azalmış. Başka şekilde anlatalım:

(Devamı 5. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Oldu da bitti!..

İlhami SOYSAL

Bir, I Mayıs daha geldi ve geçti.

İyi güzel. Önümüzde daha nice I Mayıs''lar var.

Bu I Mayıs geçti ya nasıl geçti?

Kimilerine sorarsanız, geçti ama deldi de geçti.

Kimilerine sorarsanız, kazasız belasız geçti. Sermaye basınına kulak verirseniz, "boş" [illegible] açtırılmayan", "olaysız" bir, [illegible]

[illegible] kulak verirseniz, "devletin gücünü göste[illegible] geçti.

Orta sola [illegible] 'olay'dan çok suskun bir bekleyiş" içinde geçti.

TİKP'çilere göre, "I Mayıs yasaklanırken, ırkçılara bayram serbest"ti.

MHP'lilere göre, "birkaç olay dışında birşey olmamış, hedefe ulaşamamışlar"dı? Kim? Herhalde MHP'liler...

MSP'lilere göre "I Mayıs olaylı geçti, halkın nefreti arttı". Kime karşı? MSP'lilere mi?

Bir AP borazanına göre I Mayıs'ta, "fesat ocağının başı Abdullah ile yandaşları göz altına alınmış DİSK'in kanlı eli kırılmış"tı.

Geride bıraktığımız I Mayıs'ın ertesi günü, söylenip yazılanlar, üç aşağı beş yukarı böyle şeylerdi.

Geride bir tartışma kaldı:

I Mayıs nedir?

Bahar bayramı mı, yoksa işçi bayramı mı?

Yasalarımıza göre I Mayıs'lar, resmi tatil günlerimizdendir ve adı "Bahar bayramı"dır.

Dünya işçi sınıfına göre ise, I Mayıs'lar salt ülkemizin değil, dünya işçi sınıfının birlik ve dayanışma günü işçi bayramıdır.

Anlaşmazlık bu noktadan çıkıyor:

I Mayıs'lar bahar bayramı mı işçi bayramı mı? Bu tartışma salt siyasal partiler ya da siyasal görüşler arasında değil, işçi kuruluşları arasında da sürüyor. Ülkemizin en büyük iki işçi konfederasyonundan daha kalabalık ama azıcık içi kof ve boş olanı Türk–iş diyor ki biz sınıf-mınıf bilmeyiz, bizim işçi bayramı olarak kutlayacağımız gün, bizlere toplu sözleşme yapma ve grev hakkının lütfedilip verildiği 24 Temmuz günüdür, biz dünya işçi sınıfının birlik ve dayanışma gününde yer almayız. Daha bilinçli olanı DİSK de diyor ki, hayır, I Mayıs bütün dünya işçilerinin birlik ve dayanışma günüdür, bu gün alanlarda yığınsal olarak kutlanmalıdır.

Yani sorun daha işçi kuruluşları arasında bile çözülmüş değil.

Durum böyle olunca başlıyor hır-gür.

Bu çekişme 1976'dan [illegible] yıl I larda sürüp duruyor. Ha[illegible] bakarsanız, anamal ile eme[illegible] arasında ülkemizde 1909 yılından bu yana sürüp gidiyor. Başka dünyalardaysa, 1886'larda çözülmüş bu düğüm. Bizden başka herkes, ister kapitalist düzende olsun ister komünist, I Mayıs'a İşçi Bayramı demiş. Diyemeyen bir biz kalmışa benzeriz.

Boşuna mı demiş bir eski büyüğümüz, biz bize benzeriz diye. Gerçekten biz bize benziyor, herşeyi de kendimize benzetiyoruz. İşte geride kalan I Mayıs ortada. Bakalım gelecek I Mayıs'ta, ondan sonrakilerde ne olacak?

I Mayıs'ı gün olarak, tarih olarak takvimlerden de çıkartmaya kalkışacak mıyız?

Demeyin olmaz öyle şey Olmaz olmaz!...

Biz bal gibi yapar-eder, ondan sonra da hep birlikte el çırparız, oldu da bitti maşaallah!... diye.

Bize tarih, bize akıl, bize izan mı dayanır? Ne sanıyorsunuz siz bizi?

Biz tarihimiz boyunca tam onaltı devlet kurup da ayakta güç tutabildiğimiz sonuncusu dışında tümünü yıkmış bir asil ve necip milletiz. Bunu unutmayın hiç...

Hacer İPEK

1 Mayıs 1977'de özgürlük ve sosyalizm için mücadele ederken yitirdik. Ölümünün 3. yılında anısı yaşıyor.

ARKADAŞLARI

(Demokrat: 1674)

Gıda-İş MARSA grevinin ikinci kez ertelenmesi üzerine demeç verdi

"Hükümet grevi yasaklayıp lokavtı meşrulaştırmak istemektedir"

HABER MERKEZİ

Gıda-İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu üyesi Vehbi Komaç, 500 üyelerinin çalıştığı Marsa da grevin ikinci kez ertelenmesi üzerine yaptığı açıklamada, hükümetin her iki erteleme kararında da işverenin aldığı lokavt kararından söz etmeden yalnızca grevi ertelemiş olduğuna değinerek bu tavrıyla hükümetin grevi yasaklayıp insanlık suçu olan lokavtı meşrulaştırma özlemini ortaya koyduğunu belirtti.

Demirel'in Marsa'nın Margarin üretiminin yüzde 64'ünü karşıladığı yolundaki iddiasının gerçek dışı olduğunu, çünkü bu fabrikanın 1979'da yağ üretimindeki payının yüzde 14 olduğunu da açıklayan Komaç şunları söyledi:

"İşçi sınıfımızın ekonomik demokratik mücadelesinde etkili bir silah olan grev hakkını hazmedemeyen gerici iktidar yargı kararını hiçe sayarak grevi yeniden ertelemiştir."

AKDENİZ KENTLER BİRLİĞİ KONFERANSI 12-15 MAYIS'TA YAPILIYOR

HABER MERKEZİ

Akdeniz Kentler Birliği'nin, "Akdeniz'de Belediyeler arası İşbirliği ve Ekonomik Gelişme" konulu konferansının her 12-15 Mayıs tarihlerinde İstanbul'da Atatürk Kültür Merkezi'nde yapılacağı açıklandı.

Akdeniz Kentler Birliği, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği, İstanbul Belediyesi ve Türkiye Belediyeler Birliğince düzenlenen ve Dışişleri Bakanlığı ile ilgili Ulusal ve Uluslararası kuruluşların katkısıyla gerçekleştirilecek olan Kongre ve Konferansa tüm Akdeniz Ülkeleri Belediyeleri, dünyanın belirli kent belediye başkanları ve ilgili ulusal ve uluslararası kuruluşların çağrılı oldukları belirtildi.

Ünal Ozan, M. Ali Büklü, Ali Dinçer ve Aytekin Kotil'den oluşan Türkiye Belediyeler Birliği-Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği Başkanlar Kurulu basına yaptığı açıklamada, ülkenin ertelenemez kaynak ve yetki sorunlarıyla karşı karşıya bulunduğunu belirterek şöyle dedi:

"Bu toplantıda, Akdeniz Ülkeleri kentlerinin Kentleşme ve konut, Çevre Kirlenmesi, Kentsel Ulaşım, Sosyal Yardım ve İşsizlik, Sağlık Yardımı ve Hizmetleri, Kültürel Sorunlar, Belediyelerin Yetki ve Kaynaklarının geliştirilmesi sorunları ve Türkiye Kentlerinin somut durumlarından yola çıkılarak teknik yardımlaşma, araç-gereç değişimi gibi muhtemel işbirliği alanları görüşülecektir."

Mersin'de bağırsak hastalıkları sıklaşıyor

MERSİN(DEMOKRAT)

Son bir hafta içerisinde gecekondu semtlerinde bağırsak hastalığının başgöstermesi üzerine, devlet hastanesine başvuran 150 kişiden 25 çocuk tedavi altına alındı.

Baştabip Dr. Halil Yılmaz, hastaneye her gün ortalama 50 kişinin başvurduğunu söylerken, bazı yetkililer de, gecekondu semtlerindeki içme sularına kanalizasyon sularının karışmış olabileceğini ve vatandaşların bu nedenle bağırsaklarından şikayetçi olabileceklerini belirttiler.

YİTİK

Pasomu yitirdim geçersizdir.

İlker Koçak

(Demokrat:1675)

ÖLÜMLE SONUÇLANAN İŞ KAZALARININ ÇOĞU İNŞAAT SEKTÖRÜNDE

HABER MERKEZİ

Ölümle sonuçlanan iş kazaları ve meslek hastalıklarının büyük bir bölümünün inşaat sektöründe meydana geldiği belirlendi.

Sosyal Sigortalar Kurumu'nun hazırladığı istatistiklere göre geçen yıl 200 bini aşkın sigortalı iş kazası ve meslek hastalığına yakalandı. İstatistiki sıralamada ölümle sonuçlanan iş kazası ve meslek hastalıklarının yüzde 36 sının inşaat sektöründe yüzde 25'inin kömür madenciliğinde olduğu belirildi.

Yolların ve köprülerin hasar görmesi sonucu Kırmızı Köprü'ye bağlı 18 köyün ulaşımı aksadı, ekili arazi ve meyve bahçeleri sular altında kaldı Bütün bunlar yetkililerin umurunda mı?

18 köyün ulaşımı aksadı

Tunceli'deki sel felâketi yetkililerce önemsenmiyor

TUNCELİ (DEMOKRAT)

Tunceli'ye bağlı Pülümür İlçesi ile Kırmızı köprü bucak ve köylerinde 9 Nisan günü, yağmur ve kar sularının yolaçtığı sel baskını sonucu büyük hasar meydana geldiği bildirildi. Bu arada köylerde yiyecek ve hayvan yemi sıkıntısı başgösterdi.

Ekili arazinin meyva bahçelerinin sular altında kalmasının yanı sıra Kırmızı Köprü'ye bağlı 18 Köy'ün ulaşımını sağlayan köprünün de sel suları tarafından yıkılması, bu köylerde oturan halkı mağdur etti.

Yetkililerin sel felaketiyle ilgilenmedikleri ve yurttaşların bu konudaki başvurularının sonuçsuz kaldığı öğrenildi.

Be[...] Yurtlar[...] kız öğre[...] yö[...] protesto [...]

ANKARA(DEM[...]) Hacettepe Ü[...] Beytepe Kampüsü [...]larında kalan kız [...]lerin, sorunlarının [...]fından çözülmediğ[...] devam defterine im[...]dıkları öğrenildi. B[...]rine yurt idaresi [...]ci velilerine "kız[...]ta kalmıyor" şekli[...] gönderdi.

Kaloriferlerin k[...]ca yanmaması, [...] soğuk suyun hiç a[...] haberleşme olanakl[...]maması ve temizlik [...]runlarının çözümü [...]reye başvuran, fakat [...] bu sorunlar karşısınd[...]sız kalması üzerine [...]lara katılmayarak de[...]terine imza atmayın[...]diler, "imza atmama[...] testo niteliğinde [...] sorunlarımızın çözü[...] yapıyoruz" dediler.

Kız Öğrenciler [...] atmamaları üzerine [...]resinin velileriyle [...]ni karşı karşıya [...] istediğini belirttiler.

İşletmede kömür yok diyen işveren ikinci bir ocak açtırıyor

Yeni Çeltek maden işçileri: işyerini kapattırmayacağız

● "OCAĞIMIZDA YANAN ATEŞ, KAZANIMIZDA KAYNAYAN AŞ BU, ONU DA YİTİRİRSEK NEMİZ KALIR?"

ZAFER POLAT

Ankara-Samsun kara yolu üzerinde Suluova'ya 6, Merzifon'a 14 kilometre uzaklıktaki Yeni Çeltek Kömür ve Madencilik Anonim Şirketi işvereni işçileri işten çıkarabilmek için çeşitli yollara başvuruyor. Ocakta işleyecek kömür kalmadığını söyleyen işveren, öte yandan bir Polonya firmasına ikinci bir ocak açtırıyor. Üç mühendis, iki şef personel kadrosu olan işyerinde sadece bir mühendis ve bir deşef çalışıyor.

HIDIR YÜKSEL -Kazanda pişen aşımıza el koyamazlar.

Yeni Çeltek'te işçiler, tüm teknik işleri kendi deneyimleriyle yapıyorlar. İşverenin kendilerine karşı oyuna giriştiğini, ancak bu oyunu bozacaklarını söyleyen işçiler, sendikaları Yeraltı Maden-İş'in örgütlülüğünde grev kararı almış durumdalar.

25 yıldır işletmede çalışan bir işçi, ilk olarak işe girdiği zaman ocakta kuşaklar boyu işlenebilecek rezerv bulunduğunun saptandığını, toplam 15 milyon ton kömür rezervi bulunduğunun söylendiğini, geçen 25 yıl içinde sadece 2,5 milyon ton kömür üretildiğini anlattı. İşverenin işçileri atmak için basit bir oyuna giriştiğini belirten işçi, bu oyunun bozulacağını, ocağı kapattırmayacaklarını söyledi.

Yeni Çeltek İşletmesinde çalışan işçiler le konuştuk.

Rıza Yiğit adlı işçi, sorularımızı şöyle yanıtladı:

"Ben Havza'da oturuyorum, yedi nüfusuz. 9 bin 500 lira alıyorum. 1.1.1980'den itibaren toplu sözleşmeye girdik. Görüşmelerde üç defa ücret önerdi işveren. Birinci defa 135-135 verdi. Yani birinci sene için 135 lira, ikinci sene için 135 lira. İkincisinde 140-140 verdi, üçüncüsünde de 170-170 verdi. Sendikamız Yeraltı Maden-İş toplu sözleşme görüşmesinde diretti. Görüşme uyuşmazlıkla sonuçlandı. İşveren Yeni Çeltek'i kapatma kararı aldı. Toplantıya katılmayacağını açıkladı. İşveren zarar ettiğini söyledi. Madem zarar ediyordu niye önce 170 liraya kadar para verdi. Niye baştan sözleşmeye oturdu. Aslında zarar etmiyor. Günde 250-300 ton üretim yapılıyor. Kömürün tonu 2 bindi, sonra 2 bin 500 yaptı. Sözleşmeye girince 3 bin 500 yaptı. İşletmenin kazancı 1 milyon 50 bin liradır. 500 bin masraf çık, 500 bin kar kalıyor. Aslında zarar ettiği falan yok. Burdaki devrimci örgütlülüğü dağıtmak istiyor. Biz kömürü 3500 liraya alıyoruz, Şeker şirketine 1160 liraya veriyor. Madem zarar ediyor, niye bu fiyata veriyor?

Ocakta 15 metre kalınlığında kömür var. Bunun 2 metresini çıkarttırıyor. Gerisini aldırtmıyor. Kömür yok diyor, olan kömürü çıkarttırmıyor."

YENİ ÇELTEK'İN YENİ OCAĞI -İşveren ocakta kömür kalmadığını söylüyor ama yeni bir ocak daha açtırıyor aynı yerde.

Yeni Çeltek İşletmesinde çalışan Kazım Ocak adlı işçi de şunları söyledi:

"Sözleşmeyle iş güvenliğimizi almak istiyor. Burası ocağımızda yanan ateş, kazanımızda kaynayan çorbadır. Kapatılmasına izin vermeyiz. Zarar ettikleri yalandır. Asıl amaçları işçinin birliğini bozmak, burayı faşistleştirmektir"

Hıdır Yüksel adlı işçi de işverenin kapatma kararı için şöyle konuştu:

"Yeni Çeltek'te devrimci işçiler var. Dağıtmak için kapattım diyecek. Ama çevre halkıyla işçileri dağıtamayacak. Kanunsuz olduğu için kapatma kararı geçersiz. Bizim varlığımızla işgören bir yığın köylü var. Alış-veriş ediyoruz. Bura kapatılırsa onlar da aç kalacak. Çevre halkıyla birlikte mücadele edeceğiz. üretimi sürdüreceğiz.

Canımızı dişimize takarız. Kapattırmayız. Gerekirse greve gideriz. Zorlatmaya kalkarsa çoluğumuzu, çocuğumuzu, ailelerimizi buraya getiririz. Bizi yoketmeye kalkarsa, buraya gelirse direniriz, hep birlikte direniriz. Kazanda pişen aşımıza el koyamazlar. Çevre halkı, esnafı burdan sebepleniyor, bizi desteklediklerini söylüyorlar"

RIZA YİĞİT—İşverenin zarar ettim demesi bahane, bizi dağıtmak istiyor.

İşçiler, işverenin kendilerini suçladığını, oysa mazotun yokluğunda işçilerin kendilerinin mazot sağladıklarını, direk kalmadığı zaman kendilerinin direk getirerek ocağı işlettiklerini söylediler. İşçiler avanslarını almayarak o parayla direk aldırttıklarını, yine de işverenin işçileri sorumlu tuttuğunu belirttiler.

889 işçinin çalıştığı Yeni Çeltek işletmesinde, işçiler kapatma kararına karşı direnecekleri ni ve işverenin kömür yok demesine karşılık rezervin çok fazla olduğunu, teknik olanaklar sağlansa günde 600 ton üretim yapabileceklerini belirttiler.

Mardin ve ilçelerinde uyuz salgını başladı

HABER MERKEZİ

Mardin ili ile bu ile bağlı ilçelerde uyuz salgınının başladığı ve giderek yaygın duruma geldiği bildirildi.

Özellikle Midyat ilçesinde etkin olduğu bildirilen uyuz salgını ile ilgili olarak Mardin Devlet Hastanesi ve ilçe sağlık ocaklarının, sağlık bakanlığına resmi bir yazı ile başvurarak önlem alınmasını istedikleri, ancak bu konuda bir yanıt alamadıkları ifade edildi.

Alınan bilgiye göre, doktorların yaptıkları inceleme sonucu ilk okullar da her 150 öğrenciden 90'ında, ortaokullarda ise her 50 öğrenciden 10'unda "uyuz vakası" belirlendi.

Yetkililer, uyuza havaların ısınmasının ve yeterli temizliğin yapılmamasının yol açtığını, giderek yayılan salgının önlem alınmadığı takdirde daha tehlikeli sonuçlar doğurabileceğini kaydettiler

Son bir hafta içersinde, gecekondu semtlerinde bağırsak hastalığının başgöstermesi üzerine, devlet hastanesine başvuran 150 kişiden 25 çocuk tedavi altına alındı.

Baştabip Dr.Halil Yılmaz, hastaneye her gün ortalama 50 kişinin başvurduğunu söylerken, bazı yetkililer de, gecekondu semtlerindeki içme sularına kanalizasyon sularının karışmış olabileceğini ve vatandaşların bu nedenle bağırsaklarından şikayetçi olabileceklerini belirttiler.

Denizli Azim Civata'da grev ve lokavt kararları alındı

İZMİR (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Maden İş Sendikasının örgütlü bulunduğu Denizli Azim Civata işyerinde sendika grev işveren de lokavt kararı aldı. Sendika yetkilileri işverenin aldığı lokavt kararının kanunsuz olduğunu söylediler.

Yaklaşık 1 ay önce başlayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin sonuçsuz kalması ve soruna Uzlaşma Kurulu'nda da çözüm bulunmaması üzerine işyerinde işverenin isteği üzerine grev oylaması yapıldı. 50 işçiden 43'ü greve 'evet' dedi.

MESS, Maden-İş ve Otomobil İş'i Türk Metal'le yaptığı sözleşmeyi kabule zorluy[or]

HABER MERKEZİ

MESS, DİSK'e bağlı Maden İş Sendikasına ve bağımsız Otomobil -İş Sendikasına birer çağrı yaparak, Türk Metal Sendikasıyla imzaladıkları sözleşmenin bu sendikaların üyesi işçilere de "yansıtılmasını ve aynı sevince ortak edilmesini" istedi. Yapılan çağrıda şunlar denildi.

"Kapsadığı işçi sayısı, dönemi [...] kümleri itibarıyla metal sanayiin[...]sal olma özelliğini kazanmış ol[...] sözleşmenin, tarafımızdan izah ed[...]mesi ve bu emsal sözleşme çerçeve[...] ve mertebesinde Sendikanızla [...] anlaşma imkanının mevcut olup [...]dığının müştereken tayin ve tesbi[...]lebilmesi için, MESS' de yapılaca[...]lantıya teşrifinizi rica ederiz."

Faşis[t] sendik[...] "örnek" gösterild[i]

Kastamonu'daki öğretmen kıyımına tepkiler yoğunlaşıyor

YURT HABERLER SERVİSİ

AP azınlık hükümetinin işbaşına geldiği günden bu yana gerçekleştirilen pek çok sürgünün yanı sıra son olarak açığa alınan 6 ilk öğretim müfettişiyle birlikte işten el çektirilen öğretmen sayısının 42'ye ulaştığı bildirildi.

Kıyımların halk arasındaki tepkileri ise yoğunlaşıyor. Aralarında öğrenci velileri ve muhtarların da bulunduğu 76 imzalık bir basın açıklamasıyla söz konusu anti-demokratik uygulamalara karşı direnileceği vurgulandı.

Bulancak'ta Ziraat Bankası memurları da sürgüne yollandı

Öğretmen sürgünlerinin yanı sıra, Ziraat Bankası Piraziz Şubesi Müdürü MHP eğilimli İbrahim Muştalı'nın istemi üzerine Banka çalışanlarından Ekrem Şahin ve Şenel Türkmen çeşitli yerlere sürüldüler.

Sürgün ve kıyımların AP Bulancak İlçe Başkanı Alaaddin Kıroğlu'nun hazırladığı ve ilgili yerlere ilettiği listelere göre yapıldığı ileri sürüldü.

Bulancak Merkez Sağlık Ocağı Doktoru Enver Güner ve Sağlık Memuru Kahraman Kalafat gerekçe gösterilmeden eşlerinden ayrı illere sürüldüler.

Bulancak Sağlık Ocağı Doktoru Güner'in hemşire olan eşi Sağlık Ocağı'nda bırakılırken kendisi Bakanın teleks emriyle Erzurum'un Hınıs ilçesine sürüldü. Sağlık Memuru Kahraman Kalafat ise daha önce eşiyle birlikte 24 Aralık eylemine katıldığı gerekçesiyle Giresun Sağlık Ocağı'ndan alınarak, Bulancak Merkez Sağlık Ocağı'na atanmışken 1 ay içinde bu kez Erzurum'lli emrine öğretmen olan eşi ise Van ili emrine sürüldüler.

Bilecik Lisesinde öğrenciler faşistler için saygı duruşu yapmaya zorlanıyor

Bilecik Ertuğrul Gazi Lisesi pansiyonunda kalan öğrenciler üzerinde anti-demokratik baskı ve uygulamaların yoğunlaştırıldığı ilerici demokrat 17 öğrencinin Bilecik Milli Eğitim Müdürlüğü'nce başka illere sürüldüğü, pansiyonda belleticilik yapan ve görevlerinden alınan beş öğretmenin il sınırları içinde başka okullara gönderildiği öğrenildi. Sürgüne gönderilen öğretmenlerin yerine sekiz militan faşist yerleştirildi.

Pansiyonda kalan diğer öğrencilerin tek tek ya da gruplar halinde odalara çekilerek tehdit edildiği ve ölen faşistler için saygı duruşuna geçmeye zorlandıkları, karşı çıkanlara ise saldırıldığı ileri sürüldü.

Emekliliğine bir ay kalan işçi Bursa'dan Erzurum'a tayin edildi

Bursa YSE Müdürlüğü'nde çalışan 5 işçi Elazığ ve Erzurum illerine sürüldü.

YSE-İş Sendikası Genel Mali Sekreteri Hikmet Afacan konuyla ilgili yaptığı açıklamada, sürgünlerin il müdürü Ali Gürbüz ve yönetime getirdiği faşist kadrolarca gerçekleştirildiğini söyledi. Sürülen işçilerden Ahmet Aydemir'in emekliliğine 1 ay kala sürüldüğünü, [...]len diğer işçilerin de [...] yıllık işçi olduklarını [be]lirten Afacan, toplu s[özleş]me hükümlerine ter[s] ve kasıtlı olarak yap[ılan] açık olan bu uygulama[nın] hesabının sorulacağını [açık]ladı.

Mersin İl Gıda Ka[lite] Kontrol Labaratuv[ar] Müdürlüğündek[i] tüm personel sürüldü

İl Gıda Kalite Kon[trol] Laboratuvar Müdürlüğ[ü'nde] çalışan 17 personelin [...] Erdemli İlçesi Alata Kö[yü'ne] sürüldü.

Laboratuvar persone[li] Gıda Tarım ve Hayva[ncılık] Bakanının 21.4.1980 [...] sözlü emriyle sürüldüğü [be]lirtildi. Toplu sürülme [...] çalışanların ve aileler[inin] tepkisine yol açtı. Sür[ülen] personel, gerekli çalışma [ko]şulları olmadığı için 7 [...] önce Alata'dan Mersin'e [geti]rildiklerini, yeniden a[ynı] yere sürülmelerinin kasıt[lı ol]duğunu savundu. Sürüle[n] kişi Mersin'de oturdukla[rı için] Alata'ya gidiş gelişler[inin] maddi yönden olanaksız [ol]duğunu belirttiler.

MİLLİ EĞİTİM BAKANI FERSOY: "CUMHURİYET ÖĞRETMENİ OLMA İSTİDADI GÖSTEREMEYEN ÖĞRETMENLER CEZALANDIRILACAK."

HABER MERKEZİ

Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy "Cumhuriyet öğretmeni" olma istidadı gösteremeyen öğretmenlerin tespit edildiğini ve bakanlık müfettişlerine bu olayları takip ve soruşturma yetkisi verildiğini" belirtti. Bakan Fersoy "Disiplin cezaları süratle verilecektir. Tekrar ceza alanlar olduğu takdirde, devlet memurluğundan ihraca kadar tereddüt göstermeden ceza verilecektir" dedi.

Önümüzdeki yıl sınıf geçme yönetmeliğinin değiştirileceği ve tek dersten borçlu geçme uygulamasının kaldırılacağını açıklayan Fersoy, Geçmiş yıllardaki uygulamaya dönüleceğini ve tekrar Haziran -Eylül ayları bütünleme sınavları yapılacağını bildirdi.

Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının davalarına girmişti

Mükerrem Erdoğan ve ailesi kurşuna dizildi

HABER MERKEZİ

12 Mart döneminde, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının savunmasını yapan avukatlardan Mükerrem Erdoğan, eşi ve çocuğu kurşuna dizildi. Karısı hayatını kaybetti kendisi ve çocuğu ağır yaralandı. Samsunda bir süre önce faşistler tarafından yaralanan devrimci öldü ve polis gencin cenazesini kaçırdı, tören yaptırmadı. Diyarbakır'da bir polis, İstanbul'da bir bekçi yaralandı. Çankırı'nın Ovacık İlçesi CHP'li Belediye Başkanının kaymakam tarafından yaralanmasından sonra halk kaymakamı ve savcıyı dövdü. Nazilli'de iki devrimcinin öldürülmesiyle ilgili bir kişi göz altına alındı. Samatya'da bir çocuğun trafik kazasında yaralanmasını protesto için halk gösteri yaptı. Kasımpaşa'da ve Esenler'de meydana gelen olaylarda 3 kişi yaralandı. Demokrat haber merkezine ulaşan haberlere göre olaylar şöyle gelişti:

MÜKERREM ERDOĞAN VE AİLESİ KURŞUNA DİZİLDİ.
KARISI ÖLDÜ, KENDİSİ VE ÇOCUĞU AĞIR YARALANDI

12 Mart döneminde Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının savunmasını yapan Antalya Barosu avukatlarından Mükerrem Erdoğan'ın dün gece evine giren kişiler ev halkını kurşuna dizdiler. Anne Nihal Erdoğan olay yerinde öldü,baba ve çocuk ise yaralandılar.

Hastanede tedavi altına alınan Avukat Mükerrem Erdoğan'ın verdiği bilgiye göre, olay şu şekilde oldu:

Dün gece saat 20,30 sularında silahlı üç kişi Mükerrem Erdoğan'ın evine geldiler. Evde yalnız bulunan Mukerrem Erdoğan'ın altı yaşındaki oğlu Çağlayan'ı etkisiz duruma getiren silahlı kişiler anne ve babayı beklemeye başladılar. Bir süre sonra eve önce anne Nihal Erdoğan daha sonra da Mükerrem Erdoğan geldiler. Silahlı saldırganlar anne ve babayı da silah tehdidiyle etkisiz duruma getirdiler ve kendilerinden silah ve para istediler. Avukat Mükerrem Erdoğan evde silah ve para bulunmadığını söyledi, isterlerse kendilerine çek verebileceğini bildirdi.Silahlı üç kişi daha sonra evi aradılar. Ancak silah ve para bulamadılar. Bunun üzerine saldırganlar anne,baba ve çocuğu kurşuna dizeceklerini söylediler. Faşistler altı yaşındakiÇağlayan'a kurşun sıkarlarken annesi Barbaros İlkokulu öğretmenlerinden Nihal Erdoğan çocuğunun üzerine kapandı ve aldığı kurşunlarla olay yerinde öldü. Saldırganlar Avukat Mükerrem Erdoğan'ın kafasına ateş ettiler. Mükerrem Erdoğan'ın başını çevirmesi kendisini ölümden kurtardı.Açılan ateş sonucunda kurşun Erdoğan'ın yanağından girip ense kökünden çıktı. Mükerrem Erdoğan açılan ateşle yaralanan oğluyla birlikte Antalya Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

Antalya, Emniyet Müdürlüğü olayla ilgili olduğu sanılan üç kişiyi gözaltına aldı .

ÇANKIRI'NIN OVACIK İLÇESİNDE MEYDANA GELEN OLAYDA KAYMAKAM CHP'Lİ BELEDİYE BAŞKANINI YARALADI

Önceki gün Çankırı'nın Ovacık ilçesinde, Kaymakamın CHP'li belediye başkanını ve belediye katibini tabanca ile yaraladığının duyulmasından sonra kaymakam ve savcının Ovacık halkı tarafından dövüldüğü bildirildi. Ellerinden yaralanan Belediye Başkanı Orhan Kaya ve Belediye Katibi Hüseyin Kıvanç kendilerini Kaymakam Osman Nuri Eyölge'nin yaraladığını iddia ettiler. Olaya Karabük Cumhuriyet Savcılığı'nın el koyduğu ve Çankırı Valisi'nin de olay yerine gittiği öğrenildi.

SAMSUN'DA FAŞİSTLER TARAFINDAN YARALANAN DEVRİMCİ ÖLDÜ

15 gün önce yaralanan devrimci Adem Tok önceki gün tedavi edilmekte olduğu hastanede öldü. Adem Tok'un cenazesi için halkın da katıldığı bir tören yapılmak istendiği ancak, güvenlik kuvvetlerinin ölen devrimci gencin cenazesini kaçırdıkları bildirildi. Cenaze töreni için toplanmış bulunan topluluğun da daha sonra güvenlik kuvvetlerince dağıtıldığı öğrenildi.

GÜVENLİK KUVVETLERİNİN POLİS BÖLGESİNDE YAPTIĞI ARAMALARDA 2351 KİŞİNİN GÖZALTINA ALINDIĞI VE BUNLARIN 95'İNİN TUTUKLANDIĞI BİLDİRİLDİ

İçişleri Bakanlığı 18 Nisan 2Mayıs 1980 günleri arasında yapılan arama ve operasyonlarda gözaltına alınan 2351 kişiden 95'inin tutuklandığını açıkladı.

Bakanlığın verdiği bilgiye göre tutuklananların illere göre dağılımı şöyle:

Antalya'da Kurtuluş'tan 3 kişi, Balıkesir'de Halkın Kurtuluşundan 4 kişi, Bursa'da Devrimci Sol'dan 3 kişi, Bolu'da Devrimci Sol'dan 4 kişi, İstanbul'da Devrimci Sol'dan 1 kişi, Devrimci Kurtuluş'tan 3 Kişi, Devrimci Halkın Birliği'nden 1 kişi, İzmir'de Halkın Kurtuluşun'dan 3, Devrimci Sol'dan 1, Devrimci Yol'dan 3, Kasabalılar'dan 1 kişi Kastamonu'da Devrimci Yol'dan 2 kişi, Kayseri'de Acilcilerden 1 Kişi, Kocaeli'de Devrimci Sol'dan 3, Halkın Kurtuluşu'ndan 2 kişi, Malatya'da Devrimci Soldan 4 kişi, Manisa'da Devrimci Kurtuluş'tan 32 kişi, Samsun'da Kurtuluş'tan 1 kişi, Sinop'ta Devrimci Yol'dan 1 kişi, Sivas'ta Devrimci Yol'dan 1 kişi, Tekirdağ'da Halkın Kurtuluşu'ndan 9 kişi, Gaziantep'te TDKP'den 2 kişi.

NAZİLLİ'DE İKİ DEVRİMCİNİN KURŞUNA DİZİLMESİ OLAYI İLE İLGİLİ BİR KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Önceki gün kurşuna dizilen iki devrimcinin katil zanlısı olarak bir kişi gözaltına alındı. Yetkililer soruşturmanın sürdürüldüğünü bu nedenle gözaltına alınan kişinin kimliğinin açıklanmayacağını belirttiler.

DİYARBAKIR'DA BİR POLİS YARALANDI

Diyarbakır'ın Fatihpaşa semtinde bir karakol polisi kimlikleri saptanamayan kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı. Yaralı Turan Akbudak Diyarbakır Tıp Fakültesine kaldırıldı. Ameliyat edilen Akbulak'ın sağlık durumunun iyiye ,gittiği bildirildi.

Öte yandan olayın olduğu saatlerde aynı sokaktan geçmekte olan bir taksiye açılan ateş sonucu Piroz Demir adında bir kadın yaralandı. Piroz Demir'in aralarında kan davası bulunan bir kişi tarafından vurulduğu öne sürüldü.

Yetkililer her iki olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

İSTANBUL'DA BİR BEKÇİ YARALANDI

Istanbul Şişli MHP ilçe binası civarında kimlikleri saptanamayan kişilerle bekçiler arasında meydana gelen çatışma sonucu bir bekçi hafif yaralandı. Olayda yaralanan Şişli Emniyet Amirliğinde görevli gece bekçisi Selami Bektaş'ın şişli Çocuk Hastanesi'nde tedavi altına alındığı bildirildi. Silahlı kişilerin MHP binası arkasındaki sokağa bir de pankart astıkları iddia edildi.

Saat 18 sıralarında Kasımpaşa'da bulunan MHP binası kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından silahla taradıkları bildirildi. Olayla ilgisi olmayan yoldan geçmekte olan Sadık Kayacı adlı kişinin yaralandığı, yaralının ayakta tedavi edildiği ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü açıklandı.

Dün Esenler'dePankart asmak isteyen bir grupla buna engel olmak isteyen güvenlik kuvvetleri arasında çatışma çıktı. Çatışma sonucu işçi Kemal Güzel ve Esenler Lisesi öğrencisi Turgut Sevinç in yaralı olarak yakalanarak Çapa Tıp fakültesi hastanesinde tedavi altına alındıkları bildirildi.

Emniyet müdürlüğünün açıklamasına göre daha sonra olayla ilgili olduğu ileri sürülen Esenler Lisesi öğrencilerinden Murat Yıldırım ve Suat Güven'in de Yakalanarak gözaltına alındığı açıklandı.

Sahil yolunda 5 yaşındaki İlknur Arıkan'ın Kamacı Restoran önünde yaralandığı bildirildi. Bu olayı protesto için halk olay yerinde toplanarak "üst geçit istiyoruz, trafik cinayetlerine son" gibi sloganlar söyleyerek bir süre yolu trafiğe kapadıkları bildirildi. Bu duruma güvenlik Kuvvetleri müdahale ederek 3 kişinin göz altına alındığını açıkladı.

SİVEREK'TE MEYDANA GELEN ÇATIŞMA İLE İLGİLİ SORUŞTURMA SÜRDÜRÜLÜYOR

Siverek'te önceki gün çıkan ve yaklaşık 7 saat süren çatışma ile ilgili soruşturma sürdürülmektedir. Bu arada çıkan çatışmada öldüğü sanılan bir gencin cesedi bulundu. Yetkililerden alınan bilgiye göre iki grup arasında çıkan ve bir kişinin ölümüyle sonuçlanan silahlı çatışma sırasında öldüğü sanılan Nusrettin İbiş'in otomatik tüfekle tarandığının saptandığı bildirildi.

ANKARA'DA BİR DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Dün akşam saat 21 sıralarında Yıldızevler Mahallesinde faşistlerin silahlı saldırısına uğrayan 30 yaşındaki devrimci Lütfi Özgün'ün öldüğü bildirildi. faşistlerin olaydan sonra kaçtıkları öğrenildi. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

Geçen yılın üç aylık dış satımı ile bu yılın ilk üç ay dış satımının bir buçuk katı ham petrol, 1.2 katı gübre ve 1.5 katı demir alınabilirdi dışardan.... Dış ticaret de geriliyor demek ki. İşçi dövizleri artmış görülüyor ilk üç ayda, ama unutulmamalı ki üç ayda gelen döviz geçen yılın sadece mayıs ayında gelen dövizin ancak yüzde 80'i. Demirel'in tutunabildiği sadece aranan bazı malların piyasada bulunabildiği savı. Ama azıcık ekonomi bilenler halkın satınalma gücünün insafsızca azaltıldığı durumlarda malların yığılıp kaldığını da bilir.

Demirel üretimden hiç söz etmiyor. Üç aylık dönemde çimento üretimi yüzde 70, demir ve saç üretimi çeşidine göre yüzde 15-40 temel mallardan bir çoğu yüzde 10-30 oranında düşmüştür.Ekonomik başarılar(!) ile pek övünen Adnan Menderes DP'si Türkekonomisinebarışta yaşadığı tek "gerileme" yılını yaşatmıştı 1954'te.... Onun "ta kendisi" olduğunu söyleyen Demirel'de 1980'de gösterecek bu hüneri.

YA İŞSİZLİK...

Öte yandan Demirel halkımızı kasıp kavuran işsizlik afetinin yoğunlaşmasından ve sadece torpillilerin iş bulmasından, hatta bunlara iş bulmak için görevini yapanların kıyıma uğratılmasından hiç söz etmiyor. Yüz on bin devlet görevlisinin oradan oraya sürülmesine hiç yanaşmıyor... Demirel'in sosyo-ekonomik politikası işsizlik ve yasaya saygısız kırım işlemlerini dayanılmaz hale getirmiştir. Ne hesap sorulmasını geciktirmek için Cumhurbaşkanlığı seçimini uzatıp parlamentoya tıkaması ve ne de erken seçim feryatları onu bekleyen sondan kurtaramayacak. Laf bolluğunun, güneşi balçıkla sıvamanın kimseyi kurtardığı görülmedi tarihte.

Halkımız Demirel ve Ecevit tipi halkla ilişkisi kalmamış politikacıları onların sandığından daha kısa bir sürede siyasal yaşamından silmeyi bilecektir. Bunu önlemek için devlet kuruluşları ile halkın arasına bölücülük sokmak, MC zihniyeti ile halkı bölücü eylemi kışkırtmak Demirel'i kurtaramayacak. Biz büyük halkız, bu çağdışı kalmış siyasetçilerle başa çıkarız... Bundan kimsenin kuşkusu olmasın....

Demokrat'tan OKURLARA

(Baştarafı 2. Sayfada)

Ne oluyor? Neden bunlara gerek görüyor, biz gazetecilerden objektif haber İsteyen yetkililer?... Bu şartlarla heran için karşı karşıya kalabilme psikolojisi altında hangi gazeteci rahat çalışabilir? Size objektif haber yazabilir....

Acaba Anayasayı değiştirme doğrultusunda çaba harcayan iktidar, Anayasanın uygulanamayacağının isbatı içine mi girdi. Hem de 22 ve 23. maddelerden başlayarak.

Gelecek hafta buluşmak dileğiyle şimdilik hoşçakalın....

Karaman'da 1 Mayıs

"Köylünün kimliği elindeki dirgenidir, işçinin kimliği elindeki nasırıdır"

Hamdi GÜL

Karaman 40000 nüfuslu bir Orta Anadolu kazası. Karamanlılar 1 Mayıs mitingine 15 gün önceden hazırlanmışlar, yasal olarak bütün işlemleri tamamlamışlar. Köylerden gelenler pankartlarını köylerinde yazmış, işçiler işyerlerinde hazırlanmışlar ve "1 Mayıs mücadele günümüzdür" "Burjuvadan hakkımızı alacağız" sloganları ile bir araya gelmişler.

TÜM–DER, İŞÇİ–DER: Halkevleri ve kapatılan TÖB–DER'in eski üyeleri 1 Mayıs'ı görkemli bir şekilde kutlamaya çalışıyorlardı. Miting alanı olarak tespit edilen yere doğru, işçiler, köylüler,memurlar, öğretmenler, ve öğrenciler ayrı ayrı kollardan yürüyüşe geçtiler. Polis ve jandarmanın geniş "güvenlik önlemleri" aldığı görülüyordu. Güvenlik kuvvetleri, grupları alana girerken, oldukları yerde durdurdu ve aramaya başladı. Arama bitince jandarma yüzbaşısı, "Memur, öğretmen ve öğrencilerin mitinge katılması yasak, işçi ve köylülerin ise yasal hakkıdır, onlar mitinge katılacaklardır. Şimdi kimlik kontrolü yapacağız, işçileri alana alacağız, diğerleri dağılsın" emrini verdi. Ayrıca işçilerden de kimliklerini kanıtlamalarını istedi. İşçilerden biri, "İşçinin kimliği elindeki nasırdır, siz bizden daha ne kimliği soruyorsunuz?" diye bağırdı. Ancak güvenlik görevlileri verilen emri yerine getirmeyi sürdürdüler. Bu arada bir köylünün "Bizden de kimlik istiyorsunuz, Türkiye Cumhuriyetinde köylü kimliği diye birşey yoktur, bize ayrıca kimlik basmadılar,bizim kimliğimiz elimizdeki dirgenlerimizdir"dediği duyuldu.

İşçi kartları olan işçileri ayırdıktan sonra, yüzbaşı geri kalanların dağılması için emir verdi. Miting alanı bir anda toz duman içinde kaldı. Jandarma ve polis, yüzlerce insanı dipçik ve coplarla önüne katarak kovaladı. Dipçik ve coplardan kurtulmaya çalışan halk, miting alanını boşalttı. Alanda kalan beşyüz kadar kadınlı erkekli işçi grubu ise,"Biz onlardan ayrılmayız, ancak onlar da olursa miting yaparız" dedikten sonra alanı terkettiler.

Daha sonra tertip komitesi ve mitinge katılan kuruluşların temsilcileriyle görüştük: "Gelişmeleri nasıl yorumluyorsunuz, memur, öğretmen ve öğrencilere mitinge katılma yasağı konmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?"

"TÜRKİYE GENELİNDE POLİS DEVLETİ GÜNDEMDE

İlk olarak Karaman ilçesinin TÜM–DER Başkanı Celal Keser sorularımızı yanıtladı:

"Bilindiği gibi, Türkiye genelinde "polis devleti" gündemde. Emekçiler olarak, memur,öğretmen, öğrenci , işçi ve köylüye, biz devrimci birlik açısından bakarız. Bunların birbirinden bağımsız hareketleri düşünülemez. 1 Mayıs'ta da bu kitleler beraberce gündeme getirmiştir. Hep birlikte işçi sınıfına yaraşır bir şekilde 1 Mayıs alanı olarak tespit edilen yere vardığımızda, egemen sınıflar, emekçilerinhep bir yumruk halinde olduğunu görünce önce parçaladılar, sonra da dağıttılar. Bu tavır açıkça 1 Mayıs'ın Karaman'da engellenmeye çalışılmasından başka bir şey değildir".

MİTİNG BASKI YASALARININ BİR PARÇASI OLARAK ENGELLENDİ

Kapatılan TÖB–DER Başkanı Osman Nuri Koçak ise "Yeni MC ile gündeme gelen baskı yasalarının bir parçası olarak miting engellenmiştir"diyerek sözlerini şöyle sürdürdü.

"İşçi sınıfı müttefiklerinden kopartılmak ve yutulacak bir lokma haline getirilmek isteniyor. Ancak işçi sınıfımız buna izin vermeyecek. Karaman'da da bu anlayış içinde yapılmaya çalışılan 1 Mayıs kutlamasına subjektif gerekçelerle memur ve öğrenciler alınmadılar. Zorla dağıtıldılar. Devrimci öğretmen hareketinin örgütü TÖB–DER, kapıları kapalı olsa da bu tecrit politikasını kıracaktır."

GELECEK 1 MAYISLARDA DAHA DA GÜÇLÜ OLACAĞIZ

"Hükümet görevlileri olsun, polis olsun mitingi yaptırmamak için ellerinden geleni yaptılar diyen" Karaman'a bağlı Taşkale Köyü Halk Odası Başkanı Mustafa İncesu, mitingdeki durumu şöyle aktardı: "Önce kollukları çıkarın dediler. Kollukları çıkarttık, Sonra pankartlar insin dediler, herhalde pankartları da sakıncalı buldular. Tuttular, öğretmenler ayrılsın dediler, sade işçiler girecek talebe girmeyecek. İşçilerin de kimliği tespit edilecek dediler. Sonra işçiler, köylüler bir araya geldik dediler. "İşçiler gidecek bonservis gibi bir şey getirecek." Arkadaşlar işçiyiz ama kimliğimiz yok, deyince, onlar da 'git patrondan getir' 'getirmezsen katılamazsın' dediler. Gördüğünüz gibi, bu bayrama bizleri katmamak için çalıştılar.

Amaçlarına ulaşmalarının imkansız olduğunu da söyleyen Halk Odası Başkanı sözlerini şöyle sürdürdü:

"Biz aç sefil her gün daralıyoruz. Çocukların ayakları açık. Yaşam böyle devam ederse gelecek 1 Mayıslarda daha da güçlü olacağız. Susturamazlar bizi, ne amaca hizmet ettiğimizi biliyoruz. Sömürücülerin elinden haklarımızı alacağız ve kurtulacağız"

"GİT PATRONUNDAN KİMLİK GETİR DİYORLAR"

Tekstil Fabrikasında çalışan bir grup işçi de mücadeleyi sürdürme azmi içinde olduklarını vurgulayarak, düşüncelerini şöyle dile getirdiler:

"Tertip ortadadır, mücadelemiz durmayacak. İşçi sınıfı kendisini diğer halk kitlelerinden ayrı göremez. Bunu böyle bilsinler.

Bize 'eğer işçiliğini ispat edecek kimliğin yoksa, git patronundan belge getir' dediler. Patron kim ki, ben gidip ondan kağıt isteyeceğim. Bunların dünyadan haberi yok. Bizleri bölmek isteyince mitingi dağıttık, ama unutmasınlar ki, öfkeliyiz ve kinliyiz, mücadelemiz sürecek.

Mitinge katılmak üzere çok sayıda genç hazırdı.

Miting alanına sokulması yasaklanan ve toplatılan pankartlar köşe başlarına yığıldı.

Mitinge çevre köylerden ve ilçelerden çok sayıda işçi ve köylü geldi.

Sülüman Beyin 1 Mayıs maceraları

BİZ KİLİSEYİ MARX'IN LENİN'İN RESİMLERİYLE GEZDİRMEYİZ!..

Gazeteler Helmut Schmit'ın Almanya'daki 1 mayıs gösterilerine katıldığını yazdı. Ve bunun bir gelenek haline geldiğini bildirdi. Bir AET ve NATO ülkesi olan Almanya'da yasaklama şöyle dursun Başbakan da gösterilere katılıyor. AET'ye girmek için emperyalistlerin çevresinde yetmişyedi tur atan Türkiye'de ise 1 Mayıs gösterileri yasaklanıyor.

Bizim Süleyman da çıkıp "Biz kimseyi Marx'ın Lenin'in resimleriyle gezdirmeyiz" buyuruyor Muhterem "bu sözlerim sadece Türkiye için geçerlidir" demediğine göre sakın "1 Mayıs gösterilerine katıldın" deyip de Schmit'i tutuklatmasın.. Olur olur Süleyman bu .. Kimse kalkıp 'efendim, bu Almanya'da yasaldır ve üstelik geleneksel bir olaydır' demesin. Süleyman'ın yanıtı hazırdır. "Biz kimseyi kızıl bayrakla gezdirmeyiz burnunu sürteriz memleket bizim.. vs. vs....."

Helmut zor durumda zor.. Burnu sürtülü sürtecek.. Yazık ki, yazık...

Ey Süleyman, başımızdan eksik olma sensiz bu hayat çekilmez...

SÜLÜ 1 MAYIS I KUTLAYACAK

Almanya Başbakanı Helmut Schmit'in 1 Mayıs gösterilerinde konuştuğunu öğrenince, bizimki de tutturmuş "ben de Başbakanım, benim Helmut'tan neyim eksik" diye Ve tevatur bu ya muhteremin Ankara'da görkemli bir izinsiz gösteri yapacağı söylenir... Olur a Mamak Cezaevi'ni, oraların durum vaziyetini görmek için pek meraklanıyordur. Tabii izinsiz gösteride açılan ateşlere nazik bede ni hedef olmazsa...

Düşünebiliyor musunuz, bir yandan Sülü öte yandan işçiler, "teröristler"..

Hayvanlar meclisinde deveye sormuşlar "Mesleğin nedir?..." O da "Berberlik"demiş. Basmışlar kahkayı "eline de pek yaraşır ya.." diyerek.

Hani Sülü de izinsiz gösterilere pek yaraşır da ...

TAŞ YAĞMURU

Zamanı gelince

Üniversitelerarası Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı Prof. Altan Günalp:

"Üç yıl sonra Üniversiteye giremeyenlerin sayısı bir milyona yükselecek" diyor

Cumhurbaşkanlığı adaylığının ilk günlerinde olduğu gibi Demirel'in yanıtı hazır olmalı

'Zamanı gelince düşünürüz"

Demirel, zor sorunları zamanın gizli eline bırakıyor.

Çözüm mü? çüzümü belli:

Kördüğüm

Nasıl da biliyor

● MESAJ — Elazığ Sanat Okulu 3-B sınıfında 78-79 öğretim yılında beraber okuduğum ülküdaşım Recep, hangi cezaevinde olduğunu lütfen bildir. SAMİ AKKAYA KÖYÜ — ANAMUR/İÇEL

Yanda gördüğünüz ilân Hergün Gazetesinden alınmıştır. Sami ile Recep 78-79 Öğretim yılında Elazığ Sanat Okulunda birlikte okumuşlar. Daha sonra ayrılmışlar. Sami "Ülküdaşım Recep hangi cezaevinde olduğunu bildir" diyor.

Nasıl da biliyor ülküdaşını nerelerde arayacağını.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:
1 - Devletin yasama gücü tarafından herkesçe uyulmak için konulan her türlü kural- Genellikle suyun ve gazın borulardan geçmesini ya da geçmemesini sağlayan anahtar, 2 - TERSİ: Tek başına yapılan , tekçe, 3 - Bir harfin adı - Motorlu taşıtlarda direksiyon ile tekerlek arasındaki bağlantıyı sağlayan demir çubuk - Kimya terminolojisinde ikiyi belirtmek için kullanılan yabancı kökenli sözcük, 4 - Hemen bütün meyve ağaçlarında tomurcuk düşmanı sayılan bir tür kelebek , 5 - Ünlü bir ozanımızın soyadı - Avrupa'da bir nehir adı, 6 - Yunanistan'daki bir kent halkından olan, 7 - Sicim - TERSİ: Kimi hizmet hayvanlarının tırnaklarına çakılan - Mağara, 8 - Kuvvetle sıkıştırılmış hava içine püskürtülen yakıtla çalışan içten yanmalı bir motor tipi, 9 - Duyuru - Doğu müziğinde bir makam adı.

YUKARDAN AŞAĞIYA:
1 - Karşılıklı iki kıyıdan her biri -Sofra işini gören büyük tepsi, 2 - Örümcekler familyasından, zehirli bir böcek, 3 - Bir nota - Bir alaşımdaki madenlerin erime derecesi farkından yararlanarak bunları birbirinden ayırma işlemi - Dahi anlamında bir bağlaç, 4 - Böbreküstü bezlerin etkili bir maddesi olup hekimlikte damarları daraltmak, kanamaları kesmek gibi amaçlarla kullanılır, 5 - Bir işte bir kimse ya da şeyin üstüne düşen görev, Çekingen davranış, 6 - Hayvan hastalıkları hekimi, 7 - Ceza bağışlama - Futbolda kalecinin önündeki oyuncu — Lantan elementinin simgesi , 8 - Sözlerinde ve davranışlarında daima yakışık gözeten, uygunluk arayan, 9 - Antakya'nın kuzeyinde bir ova - Direnme, ayak direme.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1					■				
2		■						■	
3			■				■		
4									
5	■				■				■
6									
7			■				■		
8		■						■	
9					■				

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1 - Tein - Soda, 2 - Sapan, 3 - Ti - Mai - Ki, 4 - Oda - Bel, 5 - Rivayet, 6 - Mat - Ten, 7 - Ak - Dil - Na, 8 - Dinar, 9 - Arap - Zeka,

YUKARDAN AŞAĞIYA: 1 - Tito - Mala, 2 - İdrak, 3 - İs - Alt - Da, 4 - Nam - Dip, 5 - Parafin, 6 - Sal - Laz, 7 - On - Bet - Re, 8 - Keten, 9 - Adil - Nara.

Faşistlerin yeni bir marifeti daha!

idari işlemin karşısında olacağımı köyüm adına belirtmek isterim.
Benim adıma Bakanlığınıza verilen dilekçenin bir sahtekarlık olduğu ve bunun açığa çıkarılabilmesi için dilekçenin içeriğinin adıma bildirilmesi ve bu konuda gerekli işlemin yapılmasını saygılarımla arz ederim.
10-4-1980
Adres
Bayram Çakır
Elmabelen Köyü Muhtarı
Yağlıdere – ESPİYE – GİRESUN

"Öğretmenlerimiz hakkında dilekçe vermek bir yana, öğretmenlerimize gelecek haksız bir işlemin karşısında olacağımı köyüm adına belirtmek isterim" diyen Elmabelen köyü Muhtarı Bayram Çakır, Milli Eğitim Bakanlığı ve Giresun Valiliğine yazılı başvuruda bulunarak bunun bir sahtekarlık olduğunu ve kendi adına dilekçe veren faşistlerden hesap sorulmasını istedi.

Muhtar adına Bakanlığa imzasız dilekçe verdiler

● ÖĞRETMENLERİN ŞİKAYET EDİLMESİNE KARŞI ÇIKAN MUHTAR: "BU DİLEKÇENİN OKULUMUZDA YILLARDIR SÜRMEKTE OLAN DÜZENLİ EĞİTİM-ÖĞRETİM ÇALIŞMALARINI ENGELEMEYİ AMAÇLADIĞI KANISINDAYIM."

ESPİYE (GİRESUN) · Giresun Espiye ilçesi Yağlıdere Bucağı'na bağlı Elmabelen Köyü Muhtarı Bayram Çakır adına, Milli Eğitim Bakanlığına imzasız dilekçeler gönderen faşistler, ilerici, demokrat öğretmenlerden Süleyman Aydın, Havva Aydın, Ali Ağca ve Ömer Genç'in köylerinden alınmalarını istediler. Olay, Bakanlığın Muhtara yazdığı ve dilekçenin "incelettirilmek üzere" Giresun Valiliğine gönderildiğini bildiren 28.3.1980 gün ve 24043 sayılı yazıyla açığa çıktı.

Bunun üzerine Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Genel Müdürlüğü ve Giresun Valiliğine dilekçe veren Elmabelen Köyü Muhtarı Bayram Çakır, öğretmenlerden hiç bir şikayetlerinin olmadığını ve bunun bir sahtekarlık olduğunu belirterek şöyle dedi:

MUHTARIN GÖNDERDİĞİ DİLEKÇE

"Isimleri belirtilen öğretmenler hakkında dilekçe vermek bir yana öğretmenlerimize gelecek haksız bir idari işlemin karşısında olduğumu köyüm adına belirtmek isterim.

"Adıma bakanlığınıza verilen dilekçenin bir sahtekarlık olduğu, bunun açığa çıkarılması için dilekçenin içeriğinin adıma bildirilmesini ve gerekli işlemin yapılmasını saygılarımla arz ederim."

Eğitim kurumlarında "bunalım"

Yaşar ÇAĞLAR

Türkiye'de egemen güçler ve onların koşullandırdığı karıyerist çevreler, tüm üst yapı kurumlarında olduğu gibi, örgün eğitim kurumlarındaki gelişmeleri de toplumun alt yapısından, ülkenin içinde bulunduğu Sosyo-Ekonomik ortamdan soyutlayarak ele almaktadırlar. Kimi çevreler, ülkenin içinde bulunduğu ortamdan kopartarak, bu ortamın göstergesi sayılabilecek sonuç niteliğindeki bir takım eğitim sorunlarını abartarak, bunların giderilmesiyle ülkenin güllük gülistanlık olacağı izlenimi yaratmaya çalışmaktadırlar. Bu düşünceden yola çıkılarak da 13-15 yaşındaki çocukların "anarşist" sayılarak copla, dipçikle karakollara çekilerek, sonunda okullardan atılarak "eğitilmeleri" sağlanmaktadır. Kimi ağzı salyalılar ise yirmi-yirmibeş bin öğretmen ve öğrencinin yok edilerek "huzur" sağlama önerilerinde bulunabilmektedirler. Adı geçen "huzur"un kimler için istendiği ise belli.

Öğretmen-öğrenci, öğrenci-okul, çevre-okul, öğrenci-yönetici vb. ilişkilere bakıldığı zaman gerçekten okullar bir bunalım içinde gözükmektedirler. Ancak bu bunalım, determinist bir mantıkla bile bakıldığında, ülkede yaşanan bunalımın nedeni değil sonucudur. Bilimsel dünya görüşü ile söylersek "eğitim kurumlarında görülen bunalım ile ülkenin sosyo-ekonomik ortamı arasında diyalektik bir bağ vardır, ülkenin sosyo-ekonomik ortamı eğitim kurumlarındaki bunalımı belirler, buna karşılık da eğitim kurumlarındaki bunalım ülkenin içinde bulunduğu ortamı etkiler" diyebiliriz.

Eğitim kurumlarındaki "bunalım" ın belirleyici nedenleri, içinde yaşanılan düzenden kaynaklandığı için çözüm yolları da burada saklıdır. Ancak işin bir ikinci boyutu da yürürlükteki eğitim modelinin sonucudur.

Türkiyede bugün uygulanmakta olan eğitim modeli hem kendi mantığı içinde, hem de halkın artan "talep"lerini karşılamak açısından yetersiz ve tutarsızdır. Bu eğitim modeli çürümüş ve çözülmüştür. O denli çürümüş ve çözülmüştü ki "reforme" edilmesi bile zordur. Çünkü batılılışma döneminden bu yana öz'ü "Elitist (seçkinci) okul" anlayışına dayanan bu eğitim modelinde sınıf geçme alabildiğince sulandırılarak" yöneltici okul" anlayışına benzetilmeye çalışılmıştır

Oysa bu iki okul anlayışının kendi içinde tutarlı olabilmesi için kurallarına uygun uygulanması gerekir. Eleyici okul anlayışında diploma çok değerlidir. Diplomaya ulaşılabilmesi için türlü kademelerde öğrenci elenir. En son ulaşılan noktada verilen diploma seçkin insan yetiştirmenin kanıtıdır. Buna karşılık yöneltici okul anlayışında kitlesel eğitimin gerçekleştirilmesi asıldır. Öğrencilerin elenmesi değil yetenekleri ölçüsünde yöneltilmeleri, öğretim kurumlarında öğrencilerin yetenekleri ölçüsünde daha uzun süre yararlanmaları istenir. Önemli olan diploma değildir. Bu bakımdan da öğrencinin başarısızlığı değil başarısı değerlendirilir. Hatta aynı düzeyde sınıflar değil, yeteneklerine göre grupların eğitimi temel alınır.

Hangi eğitim anlayışı daha iyidir gibi bir değerlendirme yapmıyoruz. Bu önemli de değil. Önemli olan hangi modelde eğitim yapılırsa yapılsın kurallarına uygun pedagojinin özelliklerine bağlı kalmaktır.

Türkiye'de her iki okul anlayışının kötü yanları biribirine bilinçsizce monte edilerek "milli eğitim" sürdürülmeye çalışılmaktadır. Bu çarpıklığı ezip Türkiye'de eğitim "Çağdışıdır" yargısında bulunan "reformist" lere bile "milli"lik adına karşı çıkanlar bu model ile hiç bir yere varamazlar Öz'den kaynaklanan bunalımı "hafifletmek" için hiç olmazsa "pedagojik formların demokratikleştirilmesi"ne bile "geleneklere sadakat" adına karşı çıkar gözükmek, burjuvazinin mantığına da aykırıdır.

Türkiye'deki egemenler emperyalist ülkelerde var olan eğitim modellerini "taklit" ederken de taklitçiliğin kurallarını yerine getirmemektedirler. Montaj sanayisine uygun montaj eğitim anlayışı. "Ciddiyet" lerinden yanlarına varılamayan eğitimci ve öğretmenlerimizin bir kesimine anlatabildik mi bilmem. Yoksa yine "ah bu çocuklar tembel, çalışmıyorlar, ne istiyorlar anlamadım ki" diye laklakla ömür geçirip gidecekler mi?

EĞİTİM

"Başarının" değerlendirilmesi mi, "Seçkinlerin belirlenmesi" mi?

Türkiye'de okullar ve sınavlar başından itibaren nefes kesen bir yarıştır. Eleme daha ilkokulda başlar. İlkokulda seçilenler ortaokulda, ortaokulda seçilenler lisede, lisede seçilenler fakülte ya da yüksek okullarda bir kez daha seçime tabi tutulurlar. Her yıl yinelenen giriş, tamamlama, bütünleme ve tek ders sınavlarını da eklersek, yapılan işin eğitim değil, seçkinlerin belirlenmesi olduğu iyice netleşir.

Farklı koşullardan gelenler aynı düzlemde yarıştırılır. Egemen ideoloji ve burjuva değer yargıları öğrencilere benimsetilmeye çalışılır. Ezberleyemeyenler başarısız kılınır, sınıfta bırakılır. Yetmez, dayakla cezalandırma yoluna gidilir. "Tembel" kılınan öğrencilerin okuldan uzaklaştırılmaları için disiplin yönetmeliğine madde bile konur.

Birkaç yetenekli öğrencinin ötesinde işçilerin, köylülerin, memurların çocukları basamak basamak okul dışına itilir, üstün yetenekliler belirlenir. Yarışı kazananlar ülke içinde ya da dışında kredi, burs gibi çeşitli olanaklarla eğitilir, kilit görevlere getirilir.

İstatistikler kanıtlamıştır ki, ilkokula başlayan her yüz emekçi çocuğundan ancak 4-5'i bir fakülte ya da yüksek okul bitirebilmekte, gerisi ise elenmektedir. Halkın çok yönlü eğitimi diye bir sorunu olmayan egemen güçler, bütün bunlara rağmen okullarda halk çocuklarının eğitildiği yalanını söyleyebiltedirler. Onların özenle yapmaya çalıştıkları, resmi ideolojinin körpe beyinlere kazınmasıdır.

Eğitim kurumlarının faşistleştirilmeye çalışıldığı, öğretmen ve öğrencilerin kitleler halinde sürgüne gönderildiği, okulların halk çocuklarına kapatılmak istendiği bu koşullarda, öğrencilerin değerlendirilmesi daha bir önem kazanmaktadır.

Can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün yok edildiği, pahalılığın görülmemiş boyutlara eriştiği günümüzde, lise ya da yüksek okul öğrencisi bir yana, bir ilkokul öğrencisinin ailesine yılda neye ve kaça mal olduğu ortadadır.

Kaldı ki, böyle olmasa bile, öğrenci başarısının değerlendirilmesinde "4" ya da "5" arasındaki tek bir not nesnelliğin ölçütü olabilir mi? Notlar bir yana, sınavların mantığı ve bazı derslerin içeriği nesnel bir değerlendirmeye olanak tanır mı? "Bilim" diye bilim dışı safsatalardan öğrenciyi ölçmeye (!) kalkmakla bilimsel olunabilir mi? Bu bir anlamda egemen ideolojinin ne kadarının öğrencilere kavratılabildiğinin ölçülmesi değil midir? "Şunları, şunları ezberlemişsin, ama şunları da ezberleyememişsin seni sınıfta bırakıyorum" ya da "nasıl olsa unutacaksın, seni sınıfta bırakmıyorum" demek doğru mudur? Her ikisi de yanlıştır.

Nasıl yapılmalıdır öyleyse?...

Mevcut eleyici ve bireyci eğitim sisteminin dışına çıkılabilmeli, klâsik öğreten- öğrenen ilişkilerinin değiştirilmesinin ortamı yaratılabilmeli, öğrenciler de öğreten konumuna yükselebilmeli, ilişkiler demokratikleştirilmelidir. İşlenecek konuların saptanması ve tartışılması sürecine öğrenciler demokratik şekilde katılabilmelidir.

Başarı ya da başarısızlığın tek yanlı değerlendirilmesi yerine, tüm sınıfın katılabileceği kollektif bir değerlendirme ortamı yaratılabilmelidir. Değerlendirme, salt 3-5 sorunun yanıtının alınabilmesi değil, öğrenci gelişiminin bir bütün olarak değerlendirilebilmesidir.

"Müfredat Programı" ve "ders kitapları" mutlaka eleştirilmeli, alternatif bir yaklaşım sunulabilmelidir. Eskinin yerine geçirilenin oluşturulmasına öğrenciler eylemli olarak katılmalıdır.

Ve en önemlisi her öğrencinin halkın mücadelesine kazanılması, okulların bu mücadelenin birer alanı, parçası durumuna yükseltilmesi ilke edinilmelidir. İnsanların dönüştürülmesi ve okulların işleyişinin demokratikleştirilmesi sürecine öğrenci velileri ve demokratik kuruluşların katılmaları sağlanabilmelidir.

Böylesi eğitsel bir faaliyetin örgütlendirilmesi, karmaşık ve çözümsüz gibi görünen yığınla sorunun, giderek sorun olmaktan çıktığını gösterecektir.

Sorun, öğrencileri sosyal mücadelenin dışına itmek değil, bizatihi bu mücadelenin bir elemanı haline getirmektir.

●●●

Sivaslı halkı ve öğrencileri öğretmenlerine sahip çıktı

Halk Başbakana yüzlerce protesto telgrafı çekti

● *Yasadışı uygulamaların ve faşist baskıların durdurulması istendi*

"Faşizme karşı çıkan yurtseverlerin sindirilmesine iktidarın gücü yetmeyecektir, çünkü halk faşizme karşıdır, bütün bir halkı susturmak ise mümkün değildir" diyen Sivaslı halkı ve öğrencileri, yetkililere protesto telgrafları çekerek yasa dışı işlemlere son verilmesini istediler.

Okulların kapanmasına çok az bir zaman kalmasına karşın kıyım ve sürgünler de iyice hızlandırıldı. Öğrencilere 'Kanaat Notları''nın verileceği bir dönemde öğretmenlerin sürgün edilmeleri öğrenciler ve veliler arasında yoğun tepkilere yol açtı.

Uşağın Sivaslı ilçesinde de kıyımlar, öğrenci ve velilerce kınandı. Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerine yüzlerce protesto telgrafları çekildi, yasa dışı işlemlerin durdurulması istendi.

Öğretmenleri sürgüne göndermekle eğitim kurumlarının faşistleştirilemeyeceğini belirten öğrenci ve veliler "faşizme karşı çıkan tüm yurtseverlerin sindirilmesine iktidarın gücü yetmeyecektir çünkü halk faşizme karşıdır, bütün bir halkı susturmak ise mümkün değildir'' dediler.

Öğrenci ve veliler Başbakan'a ayrı ayrı çektikleri telgraflarında şöyle dediler: "Halen yapmakta olduğunuz anti-demokratik uygulamaları, faşist baskıları, hayat pahalılığını protesto ediyorum."

İktisat eğitimi ve "Sosyal Bilim Olarak Ekonomi" dergisi

Kapitalist toplumlarda, toplumsal ilişki ve faaliyetler birden fazla öğretinin konusudur. Öğretilerin, hakkında bilgi üretmeye çalıştığı ister toplumsal faaliyetlerin bir dalı olsun, isterse de insanın kendisi inceleme konusu (nesnesi), toplumsal ilişkilerin bütünlüğünden kopartılmıştır. İşte iktisat, sosyoloji, sosyal psikoloji, psikoloji işletme, kamu yönetimi ve benzerleri. .

Bu toplumlarda faaliyetler, gittikçe bölük pörçükleşen, birbiriyle uyumsuzlaşan, daha da ayrıntılaşan bir işbölümü temelinde yürütülmektedir. Zaten sözünü ettiğimiz öğretilerle de varolan toplumsal işbölümü veri alınarak (değişmez kabul edilerek) yeni bilgiler üretilmeye çalışılır.

Nitekim bu öğretilerden biri olan iktisat da, üretim ilişkilerini gözardı ederek, insanlar ile nesneler arasındaki ilişkiyi incelemeyi temel kabul eder. "İnsanlar arası ilişkiler" ise örneğin sosyoloji öğretisinin konusu olur. İnsanlarla nesneler arasındaki ilişki de soyut formüller, sayılar, matematiksel modeller vb. halini alır. Doğa bilimlerinde kullanılan soyutlama biçimleri aracılığıyla iktisat öğretisi "bilim"selleştirilmeye çalışılır Bu saf, "pozitif" (öğretinin savunucularının felsefesine göre" pozitif" doğa bilimlerinin bilimselliği matematiksel soyutlamaların yaygın kullanımı olsa gerek!.) iktisadın savunucuları öğretinin amacını çeşitli kaynakların (ki işgücü de bu kaynaklardan yani nesnelerden yalnızca biridir) en iyi, en masrafsız, en karlı biçimde dağılımı olarak gösterirler.

Dolayısıyla bu sözde bilim, sermayenin egemenliği altında yürütülen üretim faaliyetinden, yine sermayenin en kazançlı çıkacağı koşulları saptamayı hedefler. Başka bir toplumsal işgücünün, bilgi vb. nitelikleri açısından, sermaye birikiminin ve dolayısıyla karlılığın gereksinimlerine göre kullanmanın yollarını araştırır. İktisat öğretisinin benimsetilmeye çalışıldığı iktisat eğitimi birimlerinde de böylece kapitalist üretim ilişkilerinin evrensel, doğal, akılcı ve değişmez olduğu inancına sahip uzmanlar yetiştirilmek istenir. Bu uzmanların görevi ise, toplumsal faaliyetlerin (özellikle üretim faaliyetinin) yönlendirildiği kilit noktalarda, düzenin kendini daha da sağlama alarak sürmesi için politikalar önermek ve uygulamaktır.

ekonomi
sosyal bilim olarak
NİSAN 1980
ODTÜ
EKONOMİ BÖLÜM TEMSİLCİLİĞİ
ARAŞTIRMA GURUBU

ODTÜ Ekonomi Bölüm Temsilciliği Araştırma Grubunca yayınlanan "Sosyal Bilim Olarak Ekonomi" adlı derginin kapağı.

Türkiye'de son günlerde, böylesi bir eğitim sürecine işveren çevreleri doğrudan müdahalelerde bulunmaktadır. Bu müdahale henüz egemen güçler açısından yukarıda sıraladığımız temel işlevleri dahi yerine getiremeyen iktisat eğitiminin yetkinleştirilmesine yöneliktir. Dolayısıyla, istenen bunalımın atlatılması yolunda eğitim kurumlarının da seferber edilmesidir.

Oysa varolan toplumsal ilişkileri eleştiren bir bilimsel düşüncenin iktisat öğretisinin eleştirisini de gerektirir. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü Temsilciliği tarafından yayınlanan "Sosyal Bilim Olarak Ekonomi" dergisi, böylesi bir eleştirinin gerçekleştirilmesine yönelik olumlu bir çabadır. Gelişen ekonomik ve toplumsal olayları yansıtmayı, bunun yanında bölümde okutulan derslerin içeriğini ve veriliş biçimini eleştirmeyi hedefleyen dergi, aynı zamanda, alternatifler oluşturmayı da amaçlamaktadır.

Dergiyi çıkaranlar, öğretim üyeleri ve öğrenciler arasındaki ilişkileri değerlendirmeyi, yeni öneriler getirmeyi, derginin ise mevcut toplumsal işbölümü gereği bireysel bir çabanın ürünü olması yerine nicel ve nitel katılımın giderek arttığı kollektif bir çalışmanın ürünü olmasını amaçlıyor..

Eğitimi, düzeni sağlamlaştırmanın değil eleştirmenin (ve dolayısıyla dönüştürme eyleminin bir parçası) bir aracı olarak algılayanlar için 'Sosyal Bilim Olarak Ekonomi" dergisini çıkaranların çabası desteklenmesi ve yaygınlaştırılması gereken bir çaba.

KONUT DOSYASI
-7-
İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ

● ARTIK BİRÇOK GECEKONDU MAHALLESİNDE OTURAN HALK, GECEKONDUNUN BİZİM GİBİ AZGELİŞMİŞ ÜLKELERDE BİR DÜZEN AÇIĞI OLDUĞUNU BİLİYOR. GECEKONDU MÜCADELESİNİ BİR TAPU MÜCADELESİ DEĞİL; YEPYENİ BİR İLİŞKİLER AĞININ, FARKLI BİR YAŞAM TARZININ MÜCADELESİ OLARAK KAVRIYOR. BU YÜZDEN DE DÜZENİN SAĞLIĞI, MAHALLENİN ISLAH EDİLEBİLME İMKANI TEHLİKEYE GİRİYOR. ARTIK BUNUN BİLİNCİNE VARAN BİR MAHALLEYE TAPU VERİLSE BİLE, ONLARIN KURDUĞU BİRLİK DAĞILMIYOR.

IV. Bölüm
Düzenin bir açığı: Gecekondu

Gecekondulaşma

● *Milyonları bulan konut açığı varken, yüzlerce insanı açıkta bırakmak pahasına gecekondular yıkılıyor. İnsanlar yeni barınaklar, konutlar verilmeksizin bu "sağlıksız" konutlar yıktırılıyor. Kimbilir, belki de insanların yağmur, kar, soğuk vb. gibi doğa koşullarından "açık havada" daha iyi korunacakları düşünülüyordur (!)*

GECEKONDU YIKIMI
17-3-1979

"Çocuk Gözüyle Yıkım" sergisi (Gençer Yıldırım - 3 Mandırayanı İlkokulu- 1 Mayıs Mah.)

İlk gecekondulaşma aşamasına bakarsak, kendi sorunlarını kendileri çözmek zorunda kalan binlerce insan topluca işgal ettikleri yerlerde, devşirme malzemelerle, ortaklaşa barınacakları yerleri yaparlar. Gecekonduların yapımı sırasında toplu işgal, yıkıma karşı toplu direniş ve yardımlaşmalardan doğan birlik gecekondu halkının mücadelesi için çok önemlidir. Halkın birlikte hareket etmesi, beraber karar alması, düzen-dışı bir ilişkiler ağının ilk belirtileridir. Her an düzene uyarlanma eğilimi ile karşı karşıya bulunan bu yeni ilişki biçimi eğer politik bir mücadeleyle yönlendirilmezse, kaybolup gitmeye mahkumdur. Kendi haline bırakıldığında, zamanla, toprak gecekondu ağasından satın alınmaya, malzeme gecekondu pazarından, işgücü gecekondu kalfasından sağlanmaya başlar, yani düzene uygun ilişkiler gelişir; düzen mahalleye kendi kurumlarını sokarak çıkar ilişkilerini çoğaltarak tüketimi yaygınlaştırarak kendine duyulan muhalefeti yok etmeye çalışır. Gecekondu ağaları ve arsa yapı malzemelerini kendi tekellerine alırlar ya da doğrudan bitmiş konut satarak gecekondu bölgesindeki ilişkileri ve gecekondu yapımını denetlemeye girişirler.

En önemli müdahale "tapu" ile başlar; yöre halkını mülkiileştirme, elektrik, su, altyapı tesisleri gibi ilk bakışta olumlu görünen girişimlerle düzen kendi ilişkilerini geliştirmeye yönelir. Pazar ilişkileri, (bakkallar, büyük mağazalar vb), tüketim alışkanlıkları ve buna bağlı ideolojisi -eğitimi, değer sistemleri alışkanlıkları, davranışları vb- ve kültürü ile buralarada yerleşir. Halkın kendi yaptığı konutların yerini ruhsatsız, betonarme apartmanlar almaya başlar. Kısacası mahallenin yaşama biçimi, dolayısıyla da bütün çevre değişir! Mevcut topluma yabancı olan bu olgu, ona uyarlanma yolundadır.

Gecekondu yıkımı

Bu yazı dizisinde kısaca değinip geçtiğimiz, gecekondu bölgelerine düzenin ilişkileriyle girmesi olgusu, "gecekondu yıkımı" düşünüldüğünde çelişik gibi gözükebilir. Madem tapu vermek düzenin işine geliyor, o zaman neden gecekonduları yıkıyorlar sorusunu yanıtlayabilmek için kapitalist düzenin "mülkiyetin kutsallığı" ilkesini gözardı etmemek gerekir. Buradaki "kutsallık" ilkesi, her zaman olduğu gibi, en temel hayati gereksinimini karşılayabilmek için kendi konutunu yapan gecekondu sahibi için değil de, arsa spekülatörü ya da herhangi bir çıkar grubu için çalışıyor. Bir kişinin mülkü için, hiç düşünmeden bin kişinin mülkü yıkılıyor. Kâr, mülkiyet gibi değerler, insan yaşamını, en doğal gereksinimleri hiçe sayıyor.

Yıkımın bir diğer nedeni de bu bölgelerde çok sınırlı dahi olsa alternatif ilişkilerin, örgütlenmelerin yaşatılması, açıkçası düzen açısından ıslah edilebilirliğinin yavaş yavaş ortadan kalkması (Artık birçok gecekondu mahallesinde oturan halk, gecekondunun bizim gibi azgelişmiş ülkelerde bir düzen açığı olduğunu biliyor. Gecekondu mücadelesini bir tapu mücadelesi değil; yepyeni bir ilişkiler ağının, farklı bir yaşam tarzının mücadelesi olarak kavrıyor. Bu yüzden de düzenin sağlığı, mahallenin "ıslah" edilebilme imkânı tehlikeye giriyor. Artık bunun bilincine varan bir mahalleye tapu verilse bile, onların kurduğu birlik dağılmıyor.) O zaman, bu tür bölgelerde sık sık yıkımla karşılaşılabiliyor. (Milyonları bulan konut açığı varken, yüzlerce insanı açıkta bırakmak pahasına gecekondular yıkılıyor. İnsanlara yeni barınaklar, konutlar verilmeksizin, bu "sağlıksız" konutlar yıktırılıyor. Kimbilir, belki de insanların yağmur, kar soğuk vb. gibi doğa koşullarından "açık havada" daha iyi korunacakları düşünülüyordur(!)) Aslında artık yıkım da her zaman istenilen sonucu vermiyor. Mahalle halkı kendi kendine bulduğu çözümü, birlik içinde var gücüyle savunuyor. Yıkılıp yok edilmek istenen ilişkiler, bu tehlikenin bilincinde sistemle bütünleşmemek için ayak diretiyorlar. Toplu savunma gibi, toprağın toplu işgali (satıp üzerinden para kazanmak için değil, kullanmak, barınmak için işgal), ücret ödenmeden yardımlaşma amacıyla kullanılan toplu emek'de kapitalist topluma yabancı ilişkiler!

Tek başına bir mahalleyi bu düzenden koparıp, yalnız başına yeni bir yaşama biçimini her yönüyle örgütlemeyi hayal etmeden; ama ülke çapında yürütülen genel politik mücadelenin buralarda da "kendiliğinden" yansıyarak geleceğin nüvesi olan örgütlenmeleri kuracağı yanılgısına da düşmeden; gecekondu bölgelerinin kendine has özelliklerini kavrayarak ve bunlardan yola çıkarak, tuğlaları, briketleri sabırla üst üste koyar gibi, gelecek toplumun ilişkilerini bir halı gibi dokumalıyız; ve bunlara karşı yönelecek her türlü tehlikeye karşı da uyanık ve diri olmalıyız.

PANDOZER

MUHARREM TEMEL
TAŞOCAĞI İLKOKULU

Muharrem Temel- 4 A- Taşocağüstü İlkokulu- 1 Mayıs mah.

ŞAKİR KILIÇ

Şakir Kılıç - 1 Mayıs mah.

YARIN: Devletin konut politikası

"12 MART'TA MECLİS'İN ÇOĞUNLUĞU İNTİKAM MANGASI GİBİ DAVRANDI"

Soru: Kendine özgü bir mantığı olan "12 Mart dönemi" uygulamaları ve yargılamaları "12 Mart hukuku" olarak bilinir.

Bu dönem şöyle anlatılabilir: "12 Mart hukuku" adına "devlet öfkesi" diyebileceğimiz bir tepkiyle oluşup, biçimlenmiştir. Bu devlet öfkesinin doruk noktalarına ulaştığı günlerde ceza yaptırımlarının kat kat yükseldiğini görürüz. 12 Mart hukuku ceza yasalarını zorlayarak ceza verir.

Bu dönem kamuoyunda 6 Mayıs 1972'de infaz edilen idam kararlarıyla da bilinir. Bu dönemi ve bu dönemde alınan ve uygulanan idam kararlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yanıt : 12 Mart bir "yasal terör" dönemidir. Terörü devlet yapar. Terör yasa kılığına bürünür. Yürürlükteki anti-demokratik yasalar zorlanarak ve ters uygulamalara gidilerek, ceberrüt devletin, korkunç ve acımasız yüzü, 12 Mart döneminde, olanca çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır. 12 Mart, soldan intikam almanın yasal kılığa sokulmak istenen hareketiydi. Anayasa, Anayasa'ya rağmen değiştirildi. Şunu demek istiyorum: 1961 Anayasasının insan haklarına dayalı ilkeleri, bunlara ters düşen yeni hükümlerle kuşatıldı ve pek çok halde, insan haklarına ilişkin ilkeler işlemez hale getirildi. Anayasa Mahkemesi, hukuk teorisi açısından ileri sayılacak bir adım atarak, Anayasa değişikliklerinin de Anayasa'ya uygun olması esasını getirmişti. Ancak, Anayasa'da yapılan bir değişiklikle, yüce mahkemenin bu alanda yetkisi sınırlanmıştı.

12 Mart döneminde, pek çok haksızlık yapıldı. Bunları, o tarihlerde gözaltına alınmış, tutuklanmış, işkence görmüş ve genellikle o karanlık günleri kafasında ve yüreğinde yaşamış olanlar bilir. Gencecik insanlar 12 Mart'ı hayatlarıyla ödediler. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan düşünceleri uğruna, haksız bir idam cezasına çarpılmış, yasal terörün kurbanı olmuş, yiğit kişilerdir.

Günümüzde idam cezalarının ceza hukukunda hiç bir bakımdan yeri olmayacağını iddia edenler çoğunluktadır. Gerçekten de, ölüm cezalarının korkutucu, ıslah edici bir etkisi olmadığı, üstelik adli hata halinde tamirinin de mümkün olmadığı bilinmektedir. Kaldı ki, infaz hukuku açısından, tüm cezaların, yeni bir zihniyet, yeni bir insan anlayışı ile ele alınarak, bir bakıma toplumun ceza verme hakkının, bir başka bakıma da suça itelenmiş kişinin cezalandırılmasının,yeni bir felsefi düzeyde düşünülmesi ve değerlendirilmesi gerekir.

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan, yasa zorlanarak ölüm cezasına çarptırılmışlardır. Gerçekten, 146. maddenin bu gençlerin eylemlerine uygulanması olanaksızdır. Hukukun temel ilkeleri ihlâl edilerek ve yasa hükmüyle sanıkların fiilleri arasında bir ilişki bulunmadığı halde, böyle bir ilişki hayalen icadedilerek ceza verilmiştir. Bu vesileyle, o günlerde Millet Meclisi'nde cereyan etmiş olan tartışmaların ve kürsüden yapılmış olan konuşmaların ibretle hatırlanması gerektiğine işaret etmek isterim. Hatırlanacağı gibi, bir avuç parlamenter idamlara karşı çıkmıştı. Bunların Meclis kürsüsünden görüşlerini açıklamaları büyük tepkiyle karşılanmış ve o tarihte Meclis'in çoğunluğunu oluşturan parlamenterlerin yüreklerini ve kafalarını simsiyah bir örtüyle örttükleri ve acımasız bir intikam mangası gibi hareket ettikleri görülmüştür. Sanki, tarih o gün noktalanacak ve idam için kalkan parmaklar, insanlığın vicdanında hiç bir gün muhasebeye tabi tutulmayacaktı. CHP ise, İsmet İnönü'nün imzaladığı dava dilekçesiyle idam kararlarının hem esas, hem biçim bakımından Anayasa'ya aykırılığını ileri sürerek bunların iptalini istemişti. Anayasa Mahkemesi, Meclis'in aldığı kararı esasa girmeden, biçim yönünden iptal etmiştir. Ne var ki, CHP Anayasa Mahkemesi'ne, mahkemenin esas hakkında hüküm vermesi için, bir daha başvurmamıştır. Oysa, ikinci bir başvuru, hükmün büyük olasılıkla, esastan bozulmasına yol açacak ve bu üç gencin haksız idamları önlenecekti. O tarihlerde ben parlamentoda bulunuyordum. CHP'nin Anayasa Mahkemesi'ne ikinci kez başvurmayacağı anlaşılınca, Milli Birlik Grubuna mensup kimi senatörlerin kimi CHP'li senatörlerin, kendi adaylarına Anayasa Mahkemesi'ne bir iptal davası açmaları için girişimde bulundum. Başvurduğum senatörlerden olumlu cevaplar aldım ama ne yazık ki, yasanın dava açılması için öngördüğü sayıyı tutturmak mümkün olmadı.

Soru : Bugün ise, 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın genişletilmesi, Buhran ve Savaş Hali Yasa tasarısı, Özel Güvenlik Örgütü Yasası gündemde. Bir yandan Anayasa'yı değiştirme toplantıları yapılır, DGM'ler yeniden ortaya çıkartılmaya çalışılırken, diğer yandan toplu sözleşme koordinasyon kurulları oluşturuluyor. Yaşadığımız dönemin bir özelliği de, idam istemi ile yargılanan pek çok tutuklunun olması.

Sizce bugünler 12 Mart dönemi gibi, baskıcı bir dönem özelliği gösteriyor mu?

20. yüzyılın demokratik bir toplumunda idam cezasına yer var mıdır? Toplumsal bunalımları aşmada idam cezalarının yaygınlaştırılması veya hukuksal düzeyde değişiklikler etkili olabilir mi?

Yanıt : Aradan 9 yıl geçti. Bugün geriye baktığımda, 12 Mart'ı dışa bağlı çıkar çevrelerinin sola karşı öç alma hareketi olarak değerlendiriyorum. Bu değerlendirmemde olayları tarihin terazisine vurarak doğruları eğrilerden ayırt etmeye çalışıyorum. Ve gerçekten, küçük bir teslimiyetçi ve çıkarcı azınlığın Türkiye halkını yasal terörle sindirmeye çalışmış olduğu hükmüne varıyorum. Olayları başlatan sıf şiddet hareketleri önce sağdan gelmiştir. Ve buna iktidarlar destek olmuşlardır. Bu durum ne yazık ki, bugünde başka bir düzeyde devam etmektedir. Sizin de, ısrar ettiğiniz gibi, Anayasa'nın yeniden geriye doğru değiştirilmesi için hazırlıklar yapılıyor, DGM'ler Savaş Hali Yasası gibi baskıcı ve terörcü yasalar gündeme getiriliyor. Bütün bunlar, halkımızın uyanışına ve bu uyanış sonucunda meydana gelecek düzen değişikliğine engel olma çabaları olarak nitelendirilmelidir.

YARADANA SIĞINIP

(Baştarafı 2. Sayfada)

dolayısıyla böyle bir deneme için biçilmiş kaftan, hem dedevrimi bir *süreç* değil, bir *an* olarak görme yanılgısını safdışı etme bakımından elverişli ortamlar oluşturuyor. Öte- yandan, sınıf çözümlemesinde, analizin de devrimsel eylemi meçhul bir ileri tarihe erteleme sonucunu doğuracak toptancılıklara sapacak yerde, yerel toplumu oluşturan halk katmanları arasında çelişkileri gözardı etmeden buluşma noktaları bulmak, ittifaklar oluşturmak mümkün oluyor. Nitekim Fatsa'da köylü, devrimci, işçi ve esnaf arasındaki birlik böylesine bir birlik. Bu birlik toplumun devrim doğrultusunda değişmesinden yararlanan ve yararlanacak olan halkın böyle bir değişmeden zarar göreceklerin, yani sömürücülerinkarşısındaki birliği. Onun içindir ki, köylüler kamyonlara dolmuş, öyle devrimci marşlar okuyarak Fatsa Şenliğine güle oynaya geliyorlar. Onun içindir ki bakkala gidip satın aldığınız cigaranın parasını vermeye davrandığınızda, Bakkal "Siz şenliğimizin konuğusunuz, sok bakalım paranı cebine!" diyor...

Bu toplu kaynaşmanın bir başka sonucu da kadın-erkek, yetişkin-çocuk arasındaki çelişkilerin sağlıklı birleşimlere doğru götürülmüş oluşu. Gayrı, çocuk da, kadın da erkek karşısında erkin. Kişilik sahibi, çünki devrime sahip çıkmış. Kadın kocasının karşısında elpençe divan durmuyor, ne de çocuk babasının karşısında iki büklüm. Devrim yolunda hepsi yan yanalar hepsi çünkü. O güzelim çocuk korosunun başarısı bu yüzden. Bacıların, konukları yolda çevirip, hanelerine konuk gelmişizcesine, dostça elimizi sıkmaları bu yüzden.

Fatsa'da yeni bir yaşama örneği oluşuyor, yeni bir üretim biçimine doğru ve buna paralel yeni bir kültür, yeni bir ekin elbet. Fatsa Kültür Şenliği'nin anlamı buydu...

Ha onu da unutmadan söyleyim, Fatsa'da hır-gür, vur-kır yok. Düzeni düzen olan yerde, Dirlik-Düzenlik de oluyor.... Bizim sağır sultanlara bu duyurulur mu acaba? Sanmam!....

"HUBUBAT TABAN FİYATLARI DERHAL AÇIKLANSIN, ÜRETİCİLERİN EMEKLERİNİN KARŞILIĞI VERİLSİN"

ANKARA(DEMOKRAT)

TMMOB'a bağlı Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Sami Doğan, hububat taban fiyatlarının zaman geçirilmeden açıklanmasını istedi. Doğan, buğday taban fiyatının en az 12 lira elli kuruş olması gerektiğini söyledi.

Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Sami Doğan dün yaptığı açıklamada, küçük üreticilerin alın terlerinin aracı ve tefeciler eliyle sömürülmesinin engellenmesini isteyerek, "buğday üreticilerinin %70.6'sını oluşturan küçük üreticilerin bu yıl da mağdurolmalarını önlemek için Toprak Mahsulleri Ofisi piyasaya etkin bir şekilde girmelidir" dedi.

Hububat ekili alanların gün geçtikçe azalmasında baş nedenin, hükümetlerin yanlış taban fiyatı uygulamasından kaynaklandığını belirten Doğan, şöyle konuştu.

"Taban fiyatlarının belirlenmesinde bölgeler ve buğday çeşitleri dikkate alınmalıdır. Ancak bugüne kadar yapılan uygulamalarda bölgeler çok geniş tutulmuştur. İşletme büyüklüklerinin genelde bütünleştiği yerler kabaca da olsa saptanarak bölge sayısı arttırılmalı, yani bölgeler daha dar kapsamlı değerlendirilmeli ve böylece küçük üreticilerin taban fiyat uygulamasından yararlanma olanakları arttırılmalıdır." demiştir.

Ekmeklik buğday taban fiyatının en az 12.50 lira olması gerektiğini de vurgulayan Zirat Mühendisleri Odası Başkanı, buğday üretiminin desteklenmesi gerektiğini söyleyerek 'çünkü 90'lı yıllarda bir kilo buğday ile bir litre petrol eşit düzeye gelecektir. Dünya ve ülke ekonomisi açısından bu denli önemli olan bir ürünün ve üreticilerin emeklerinin karşılığını almaları sağlanmalıdır" şeklinde konuştu.

Hububat konusunda dünyada da önemli gelişmeler olduğunu ve bu gelişmelerin hububat fiyatlarının giderek yükselmesine neden olduğunu bildiren Doğan, 1979-80 ekim döneminde dünya hububat üretiminde yüzde 3 dolayındaazalma olduğunu kaydetti. Doğan konuşmasının son bölümünde şunları söyledi:

"Ülkemizde buğday üretimine önem verilerek üretimin arttırılması hükümetlere düşen ulusal bir görevdir. Çünkü önümüzdeki yıllarda dünya nüfusunun artışına paralel olarak tüketim artacak ve üretimde bugün görülen eksiklik iki katına ulaşacaktır. Bu nedenle bugün üretimine ve tüketimine önem vermediğimiz buğday büyük bir ekonomik silah durumuna gelecektir. Gelecekte politik silah olarak kullanılacak buğdayı daha çok ihraç eder bir ülke olmamız bugünden alacağımız önlemlere bağlıdır."

DEMOKRATİK

(Baştarafı 1. Sayfada)

Kongre Salonu'nun duvarlarında son günlerde bazı gazetelerde çıkan DP'nin AP'ye katılacağı biçimindeki haberleri yalanlamak amacıyla, "Katılmaya karşı pankartlar" asılı olduğu görüldü. Bu pankartların birinde "Bugün olmazsa yarın bulacak yerini halk Demokratik Parti varken ne fesih ne iltihak" yazıyordu. Kongrenin açılışı sırasında bir grup delege "ölmek var dönmek yok" diye slogan attı.

DİVAN SEÇİMİ VE KAVGA

Kongrenin açış konuşmasını yapmak üzere kürsüye gelen DP Genel Sekreteri Samet Güldoğan, bazı delegeler tarafından yuhalandı. Güldoğan açış konuşmasını yapmadan önce, kongre başkanlığına bir "takrir" geldiğini söyleyerek bunu delegelerin görüşlerine sunacağını belirtti.

Gündoğan tarafından okunan ve Hasan Korkmazcan'ın Divan Başkanlığına önerildiği takrir tepki ile karşılandı. Bu arada Samet Güldoğan ikinci bir takrir daha olduğunu, ancak bunu okumadan birinciyi oylamaya sunacağını delegelere duyurdu. Güldoğan'ın bu açıklaması delegelerce protesto edildi.

Divan Başkanlığı'na Öner Baykan'ın önerildiği ikinci "takrir" bazı delegelerin alkışları ile karşılandı. Fakat yapılan oylamada Baykan'ın bulunduğu liste 140 oy aldı. Güldoğan'ın listesi ise 180 oyla kazandı.

Hasan Korkmazcan'ın Divan Başkanlığı'na getirildiğinin açıklanmasından sonra salonda delegeler arasında kavga çıktı. Delegeler birbirlerini karşılıklı olarak yuhaladılar. Bu arada kürsünün çevresinde yumruklaşmalar görüldü. Ancak görevlilerin araya girmesiyle kavga geçici olarak yatıştırıldı.

TGS İLE ANKA

(Baştarafı 1. Sayfada)

Anka Ajansı çalışanları yeni sosyal haklar ve ücret artışı kazandılar.

Sözleşmeye göre, çalışanların ücretlerine 1 Nisan 1980'den geçerli olmak üzere, birinci yıl için %50, ikinci yıl %35 oranında zam yapılması benimsendi. Bunun dışında, yılda 6 ikramiye, iki maaş tutarında izin ikramiyesi, yılda net 24.000 TL. yakacak parası, ayda net 2500 TL yemek parası, 1500TL yol parası

TGS ile Anka İşvereni arasında sürdürülen Toplu İş Sözleşmeleri görüşmeleri, 2 Mayıs günü yapılan altı saatlik toplantı sonucunda tamamlandı.

İRAN BAĞLANTISIZ

(Baştarafı 1. Sayfada)

sını istemişti.

Beni Sadr bu toplantıya bağlantısızlardan başka AET'den, Japonya'dan, İslâm Konferansından ve Birleşmiş Milletlerden temsilcilerin katılmasını önermişti. Birleşmiş Milletlerin bu teklife olumsuz yanıt verdiği bildirildi.

İran Savunma Bakanı Şamran, Fransız "Le Matin' gazetesine verdiği demeçte Amerikalı rehinelerin serbest bırakılabilmesi için ABD'nin İran politikasının uluslararası bir mahkeme tarafından mahkum edilmesi gerektiğini bildirdi. Sağ unsurların ordu içinde etkin çalışmalar yaptığını açıklayan Şamran Şah'cı generallerin ordu içinde bantlar dağıtarak darbe çağrısında bulunduklarını söyledi.

Londra'daki İran Elçiliğini işgal eden Arap asıllı İranlılar ise iki rehineyi daha serbest bıraktılar. Elçiliği işgal eden Arap asıllı gerillalar Cezayir, Ürdün ve Irak Buyukelçileri ile Kızılhaç'ın arabuluculuk yapmasını kabul ettiler. İşgalciler Kuzistan eyaletine özerklik tanınmasını ve burada tutuklu bulunan 91 arkadaşlarının serbest bırakılmasını istiyorlar..

İşgalcilerle bir telefon görüşmesi yapan İran Dışişleri Bakanı Kutbzade kesinlikle pazarlığa girişmeyeceklerini açıkladı. Olayda Irak'ın parmağı olduğunu ileri süren Kutbzade, Ürdün elçisinin Cezayir Kutbzadebirlikte işgalcilerle görüşmesini kabul edebileceklerini söyleyen elçisinin Irak elçisiyle olaya karışmasını kesinlikle reddettiklerini söyledi.

Bu arada İran Savunma Bakanının yakında Sovyetler Birliğine gideceğini bildiren Kuveyt gazetesi "Es Siyasa" gazetesi İran'ın Sovyetler Birliğinden gelişmiş silahlar ve Mig-25 savaş uçakları alacağını ileri sürdü. Gazete ayrıca İran'ın elindeki Amerikan yapısı silahların yedek parçasızlıktan dolayı kullanılmaz hale gelmekte olduğunu belirtti. İslam Cumhuriyeti Partisinin yayın organında çıkan bir haberde ise, Sovyetler'in son operasyonu sırasında çarpışan Amerikan uçak ve helikopterleri incelemek istediğini bildirdi. Sovyetler ayrıca İran'a güvenilir bir radar sistemi vermeyi önerdiler. Gazeteye göre Sovyetlerin bu önerisi reddedildi.

TÜRK-İŞ

(Baştarafı 1. Sayfada)

İş Genel Başkanı Denizcier, CHP Genel Başkanı Ecevit'e Cumhurbaşkanı seçiminin uzamasından duydukları üzüntüyü belirttiklerini bazı kamu işyerlerinde keyfi işten çıkarmalar bulunduğunu, bunları kendisine ilettiklerini söyledi. Denizcier, Cumhurbaşkanı seçiminin kilitlenmesi yüzünden bazı sosyal içerikli yasaların meclislerden geçmediğini, bundan duydukları kaygıları CHP Genel Başkanı'na ilettiklerini, bu sorunların giderilmesinde kendilerinden çalışma istediklerini belirtti.

ECEVİT'İN SÖZLERİ

Türk-İş Genel Başkanı Denizcier ve Yönetim Kurulu ile yaptığı görüşmeden sonra kısa bir açıklamada bulunan CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit,Cumhurbaşkanı seçimi konusunda diyalog çağrısında bulunduklarını ancak hiç bir olumlu yanıt alamadıklarını belirterek, "AP böyle bir diyaloğa yanaştığı an biz bunu ancakmemnuniyetle karşılarız"dedi.

Eşel-mobil sistemi ve Vergi Yasası'nı eleştiren Ecevit, bu yasaların Meclislerden geçemeyeceğini söyleyerek hükümetin bu yasa tekliflerini geri almasını istedi.

YURDAKUL,ALBAY VE GÜLLÜOĞLU'NUN

(Baştarafı 1. Sayfada)

de edilen kovan ve çekirdeklerin aynı silahtan çıktığını gösterirken, bu sonucun her üç yurtseverin de —faşist caniler ayrı ayrı da olsa— tek merkezden öldürüldüğü yolundaki düşünce ve tespitleri haklı çıkardığı ve doğruladığı ortaya çıktı.

Öte yandan Adana gibi Sıkıyönetim Bölgesi içindeki bir kentte tek merkezden yönetildiği kesinleşen böylesi bir faşist cinayet örgütünün bugüne dek ortaya çıkarılamayışı kamuoyunda üzerinde en çok durulan bir konu oldu.

NASIL ÖLDÜRÜLMÜŞLERDİ?

Adana eski Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul, CHP Hükümeti döneminde 28 Eylül 1979 günü evinden işine giderken pusu kuran üç faşistin yaylım ateşi ile arabası içinde öldürülmüştü. Cevat Yurdakul, Adana'da faşist cinayet şebekelerinin üzerine giden, bu şebekeleri tek tek ortaya çıkarmaya çalışan ilerici bir devlet görevlisiydi. Adana'daki ilerici çevreler, Yurdakul'un faşist cinayet şebekeleri ile yalnız başına mücadele ettiğini, asayişle ilgili diğer devlet organlarından kendisine zaman zaman engeller çıkarıldığını öne sürmüşlerdi.

Adana Barosu'na kayıtlı ve K.Maraş faşist katliamının davasına müdahil avukat olarak katılan Halil Sıtkı Güllüoğlu da tıpkı Cevat Yurdakul gibi, 3 Şubat 1980 günü evinden işine giderken öldürülmüştü. Güllüoğlu'nun aynı zamanda CHP eski Merkez İlçe Gençlik Kolları Başkanlığı yaptığı ve Adana Sıkıyönetiminde devrimci ve ilerici kişilerin davasına girdiği bu nedenle faşist cinayet şebekelerinin hedefi olduğu söylenmişti.

CHP Adana İl Başkanı Ahmet Albay ise 17 Nisan 1980 günü işyerinden çıkıp özel otomobiline bindiği sırada silahlı bir faşistin saldırısı sonucu ağır yaralanmış ve tedavi için kaldırıldığı Ankara Numune Hastanesi'nde önceki gün ölmüştü. Albay'ın Adana'da ilerici ve devrimci çevrelerin sevgisini kazanmış bir kişi olduğu söylenirken, Sıkıyönetim Komutanlığı'nın Albay için yapılması istenen törene izin vermediği öğrenildi.

"HÜKÜMET'İN

(Baştarafı 1. Sayfada)

hükümetin alternatifi erken seçimdir. Kadayıfın altını kızartmaya çalışmaktan vazgeçelim. AP, erken seçime her zaman hazırdır."

NATO ŞAFAK DEVRİYESİ-80 TATBİKATI BAŞLIYOR

HABER MERKEZİ

NATO'nun güney bölgesi Şafak devriyesi 80 tatbikatı yarın Orta ve Doğu Akdeniz bölgesinde başlıyor.

Tatbikat nedeniyle 23 Nisan'dan beri Eskişehir ve İncirlik Havaalanlarına müttefik devletlerin destek uçuşlarının devam ettiği belirtildi.

Şafak Devriyesi 80 Tatbikatı'nın NATO'ya üye ülkelerin kara deniz hava ve amfibi kuvvetleri arasındaki işbirliği ve koordinasyonu geliştirmek amacıyla her yıl yapılan planlı fiili bir tatbikat olduğu ileri sürüldü.

Safak Devriyesi-80 Tatbikatına, Kanada, Danimarka,Fransa, Federal Almanya, Hollanda,İtalya, Türkiye,İngiltere ve Birleşik Amerika'nın katılacağı öğrenildi.

Tatbikata katılan müttefik gemileri yarın Rodos Adası'nın doğusunda harekata başlayacak ve 8 Mayıs'ta İzmir Körfezi'nde buluşacaklar.

Safak Devriyesi-80 Tatbikatının,Akdeniz'de çeşitli bölgelerde yapıldıktan sonra 17 Mayıs'ta sona ereceği belirtildi.

Safak Devriyesi-80 Tatbikatı'na paralel olarak Demsel Fair-80 adı verilen bir mayın arama tarama tatbikatının da Ege Denizi ve İzmir Körfezinde yapılacağı bildirildi. Yarın başlayacak ve 16 Mayıs'a kadar sürecek olan Demsel Fair-80 Tatbikatı'na Türkiye, İtalya, Fransa, İngiltere ve Birleşik Amerika'nın mayın arama-tarama gemilerinin katılacağı açıklandı.

Güney Deniz Saha Komutanı Koramiral Fahrettin İçmez komutasındaki Demsel Fair-80 Tatbikatı'na katılacak gemilerden Türk İtalyan ve Fransız gemileri İzmir Limanı'na geldiler. Koramiral Fahrettin İçmez'in tatbikatı Nusret Komuta Kontrol Gemisi'nden yöneteceği bildirildi.

THY GREVİNİ

(Baştarafı 1. Sayfada)

va Yollarının grev yüzünden milyonlarca lira zarara neden olduğunu belirterek, "Türk turizminin baltalandığını, Türkiye'ye turist gönderen ülkelerde THY grevinin hem hükümete hem ülke ekonomisine, hem de Türk turizmine büyük darbeler indirdiğini" söyledi.

Alev Coşkun THA muhabirine verdiği demeçte THY grevinin uzatılması ve bir türlü çözümlenmemesi gerçek nedeninin bulunulmadığını belirterek ; hava ulaştırması olmadan Türkiye'de turizmden söz edilemez, Turizm Bakanı Sayın Küntay'ın bu konuda çaba içinde olduğunu izliyoruz ancak döviz sıkıntısı çeken hükümetin bir hiç yüzünden THY grevinin çözmek istemeyişini anlamak olanaksızdır" şeklinde konuştu.

DIŞ ÜLKELERE KURULAN KÖPRÜ KOPMUŞTUR.

Ulaştırmanın turizm sektöründe önemli bir öge olduğuna değinen Alev Coşkun "Türkiye'ye en fazla turist gönderen ülkelerin Orta ve Kuzey Avrupa ülkeleri olduğu ancak bu ülkelerle Türkiye arasında çok uzak bir mesafe bulunduğuna" dikkati çekti ve konuşmasını şöyle sürdürdü.

"Türkiye'ye gelen turistlerin büyük bir bölümü hava yoluyla geliyor. Turist üreten pazarlara uzak bir ülke olan Türkiye'nin turizimde gelir elde edebilmesi için mutlaka hava ulaştırmasına değer vermesi gerekir. Turist yollayan ülkelerle Türkiye arasında turizm için oluşan en önemli bağ hava ulaştırma köprüsüdür. THY grevi ile bu köprü de kopmuş bulunmaktadır.

Yabancı uçaklarla Türkiye'ye gelen turistler Türkiye içine dağılmıyorlar. THY grevi iç hatları da koparmıştır. Bu grev sonucunda iç turizmde büyük ölçüde olumsuz bir etki altına girmiştir".

THY NEDENİYLE BU YILKİ TURİZM KAYBI 50 MİLYON DOLARIN ÜZERİNDE.

Öte yandan konuyla ilgili olarak THA muhabirinin sorularını yanıtlayan Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Müsteşarı Kemal Baytaş THY grevi nedeniyle bu yılki turizm kaybının 50 milyon doların üzerinde olduğunu belirtti. THY'nin yerine geçmek üzere kullanılacak olan Bursa ve Ege havayollarının yapacağı seferlerin bu yıl ve önümüzdeki yıllardaki turizm girdileri açısında yararlı olacağına inandıklarını söyledi.

Kemal Baytaş ileriye dönük bu tip olaylara karşı alınacak önlemlerin ne olabileceği sorusunada "Bu hükümet bünyesinde halledilecek bir konudur" yanıtını verdi.

"MİLLİ EĞİTİM

(Baştarafı 1. Sayfada)

hendislik ve Mimarlık Akademisinde yapılan yasa dışı kıyımları kınayarak, "Anayasa'nın açık hükmüne, Anayasa Mahkemesinin değişik tarihlerdeki "özerklik" ve "Üniversite ve Akademilerle" ilgili pek çok kararına, ilgili yasalara rağmen, MEB, Konya Akademisinin özerkliğini çiğneyerek öğretim üyesi ve personelin aylıklarını yasa dışı müdahalelerle ödetmemiştir." dediler.

Anayasa suçunu fiilen oluşturan bu yasa dışı baskılarla çalışamaz duruma düşürülen özerk yönetim yerine, MEB Eskişehir Akademisinden kendi görüşleri doğrultusundaki bir doçenti Başkan olarak atadıklarını belirten kuruluşlar, olayı iktidarın anayasa değişikliği ile varmak istediği Üniversite özerkliğine ilişkin hedefin ilk uygulaması olarak nitelediler.

Konya Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisindeki yasa dışı uygulamalarla ilgili çeşitli örneklerin gösterildiği bildiride, baskılara karşı tüm ilerici, yurtsever ve demokrat bilim adamları ve ilgili kurumlar görev başına çağrılarak 'üçüncü MC'nin yüksek öğrenim politikasının en açık kanıtları olan bu yasa dışı uygulamalar, bilinmelidir ki demokrasi güçleri tarafından sonuna kadar izlenecek, anayasa suçu işleyenlerden yasal her türlü hesap mutlaka sorulacaktır." denildi.

DENİZLİ DEVLET

(Baştarafı 1. Sayfada)

Adnan Keskin soru önergesinde, Dr. İsmail Çağlayan'ın Münif İslamoğlu tarafından atandığını vurgulayarak "Kamu personeline böylesine çarpık bir zihniyetle yaklaşan kişinin yöneticilik görevini yürütmesi olası mıdır?" diye sordu.

Keskin, söz konusu baştabibin kendi el yazısı ile düzenlediği listeler bulunduğunu belirterek bu kişiye insanların canlarının emanet edilmesinin mümkün olup olmadığının da Sağlık Bakanınca yanıtlanmasını istedi.

CHP'li Keskin daha sonra şöyle dedi:

"Bu tür davranışlar, Bakanlığınızca verilen talimatlar gereğince mi sergileniyor? Adı geçen doktor hakkında yasal işleme geçip görevden almayı düşünüyor musunuz?"

KESKİN: KIYIM LİSTELERİNİ BAŞTABİP DÜZENLİYOR

Adnan Keskin konuyla ilgili olarak Demokrat'a verdiği demeçte, Devlet Hastanesi Baştabibi Dr.İsmail Çağlayan'ın hazırladığı 18 kişilik listede adı geçen kamu personelinin sürgüne gönderildiğini açıkladı. CHP'li Keskin,Dr. İsmail Çağlayan'ın AP milletvekilleri Kemal Aykurt ve Atıf Şohoğlu'na gönderdiği sürgün ve mükafaatlandırma listelerinin fotokopilerini de göstererek şöyle dedi:

Güven oyu aldığı günden bu yana, ülkeyi kana bulayan omuzlarında yüzlerce kişinin, canın sorumluluğu bulunan AP azınlık hükümeti kıyım, terör ve bölücülüğün ana kaynağıdır.

İktidarca yönetim birimlerinin başına getirilen bazı idareciler kamu personelini siyasal inançlarına göre tasnife tabi tutup kıyım listeleri hazırlamayı görevleri arasına sokmuşlardır. Kamu personelini sağcı-solcu, bizden-bizden değil diye ikiye ayırma gibi sorumsuzluğun, seviyesizliğin en kaba örneklerini sergileyen bu kişiler iktidarca yüreklendirilip, mükafatlandırılmaktadır. İki kanıt sunuyorum kamuoyuna..

Mektuplardan birisine solcu olduğu belirtilen 18 kişi başka illere sürülmüş, sağcı olduğu belirtilip bir üst görev verilmesi istenen kişi de arzulanan göreve getirilmiştir.

Baştabip Çağlayan'ın hazırladığı listelerde adı geçen 18 kişiden 3'ü laboratuar teknisyeni, 8'i hemşire, 1 ebe, 1 eczacı, 1 diş doktoru, 2 yüksek hemşire, 1 sağlık memuru ve 1 de memur yer alıyor. Sürgün listesinde adı geçenlerin TÖS-DER üyesi olduğu da belirtilen mektupta, "kırmızı çizgili 6 kişi ele başı, ilk anda bunların tayini çıkarsa beyin takımı çöker" şeklinde bir de not bulunuyor.

Dr.Çağlayan'ın AP Milletvekili Atıf Şohoğlu'na gönderdiği ikinci bir mektupta ise ismini verdiği bazı memurları "bizden" ve "bizden değil" biçiminde ayırarak işinin olması ya da olmaması yolunda görüş bildirdi. Operatör Doktor İsmail Çağlayan gönderdiği mektupların üzerine kaşesini de bastı.

LİSELERARASI

(Baştarafı 1. Sayfada)

Türkiye Liselerarası 4. Halk Oyunları yarışmasının finallerine katılmaya hak kazanan oyun toplulukları şunlar:

Erzurum Lisesi, Gaziantep Lisesi, Urfa Kız Öğretmen Lisesi, Sıvas Endüstri Meslek Lisesi, Bursa Ticaret Lisesi, Kırklareli Atatürk Lisesi, Üsküdar Kız Lisesi, Bursa Kız Lisesi, Akçabat Lisesi, İzmir Özel Türk Lisesi, İzmir Semikler Lisesi, Uşak Kız Meslek Lisesi.

Liselerarası halk oyunları yarışması önce tüm illerdeki lise ve dengi okullara açık olarak gerçekleştirilmiş, ardından il seçimleri yapılmıştı. İl elemelerini kazanan ekipler daha sonra 7 ayrı Bölge Merkezinde yapılan seçmelere katılmış ve Ankara'da yapılacak olan finallere katılacak ekipler belirlenmişti.

YİTİK

İşyeri kimliğimi yitirdim, hükümsüzdür.

Hamdi Yaşkıran

Demokrat:1676

Esnafın değil büyük sermayenin sözcüsü Tiyanşan:

"Ülkeyi bu hale 1961 Anayasası getirdi"

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu Genel Kurulu dün DSİ salonunda yapıldı. Genel Başkan Hüsamettin Tiyanşan, "Ülkeyi bu hale 1961 Anayasası'nın getirdiği kuvvetler ayrımı sistemi getirmiştir"dedi.

Devlet Su İşleri Salonu'nda yapılan genel kurul saat 10.30'da divan başkanlığının oluşturulması ile başladı. AP Ankara Milletvekili Kasım Önadım başkanlığında verilen genel kurul önergesi oy birliği ile kabul edildi. Atatürk'ün anısına yapılan 1 dakikalık saygı duruşundan sonra Genel Başkan Hüsamettin Tiyanşan Genel Kurul'un açış konuşmasını yaptı.

Tiyanşan yaptığı açış konuşmasında,esnaf ve sanatkarın sorunlarının genel ekonomimize ve siyasi istikrara yakından bağlı olduğunu kaydederek, "Anarşinin, terörün ülkede yaşayanları tedirgin ettiği, bıktırdığı bir ortamda can emniyetini dahi bulamayan esnaf ve sanatkarın huzur içinde olduğunu kimse savunamaz" şeklinde konuştu. Tiyanşan daha sonra, 1961 Anayasası'nın getirdiği kuvvetler ayrımı sisteminin ülkeyi bu hale soktuğunu ileri sürerek şunları söyledi:

"Sorumluluğu olup yetkisi olmayan hükümet meşruluğunu kaybetmemek için çırpınırsa, yargı organları, TBMM'nin üstünde görev yapar. Anarşistle çarpışan güvenlik görevlisi suçlu sayılırsa, anarşı ve terörü hangi yetkili nasıl önleyecektir."

NE ALIRSAN 12.5

EMRE

MANAVA GİTTİLER.. SEBZE ALDILAR.

YAĞ KUYRUĞUNDA BEKLEDİLER...

SÖZÜ FAZLA UZATMAYA GEREK YOK. KEMAL AYŞE YE EVLENME ÖNERİSİNDE BULUNDU ELBETTE. EVLİLİK HER SINIFTA VAR OLAN BİR KURUM, ÖNEMLİ OLAN SEVGİ TEMELİNDE KURULMASI. KEMAL AYŞEYİ, AYŞE'DE ONU SEVİYOR, VE TÜRK FİLMİ ÇEVİRMİYORLAR, HERKES DENGİNE...

BİR DENİZ KENARI KAHVESİNE OTURDULAR SONRA VE:

AYŞE.... SENİNLE EVLENELİMMİ?

ALIŞVERİŞ YAPTILAR BERABER KEMAL O KADAR SEVİNEREK YAPTI Kİ BU İŞİ SANKİ GELECEĞİ YAŞIYOR GİBİYDİ.

ECZANESİ

İLAÇ ALDILAR ECZANEDEN

KUMAŞ BEĞENDİLER..... PAHALI BULDULAR

EMRE 131

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3374/151

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	100 DM
	6 aylık	9000.—	200 DM
	1 yıllık	18.000—	400 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	650TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL.

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Çay işçilerinin yüzde 85'ini geçici işçiler oluşturuyor. En zor işlerde çalıştırılan işçilerin belirli bir çalışma yerleri, yoktur. Yılın 5-6 ayında çalışırlar, çoluk çocuğu ve koca bir kışı nasıl geçireceklerini düşünür her daim....

Çay işçileri çalışma koşullarının kötü olmasından şikayetçi...

Çay işçileri için yaşam zordur

● Nerede iş bulursa orada çalışan, barakalarda yatıp kalkan, aç, besinsiz kalan geçici çay işçileri fabrikada en zor işlerde çalıştırılıyor.

Yüzbinlerce çay üreticisi, işçisi, milyonlarca çay tüketicisi için ayrı bir dert ayrı bir sorundur çayın öyküsü. Bu öyküde sorunların en katmerlisi çay işçilerininkidir. En çok ezilen sömürülen horlanan bu insanlardır.

Çaykur'a bağlı 39 fabrikada 42.000'in üzerinde işçi çalışıyor. 6782 işçi kadrolu olup sürekli çalışmakta, geriye kalan 35 500 işçi yılda en fazla 6 ay çalıştırılmakta... kadrolu işçilerin bir çok sorunları var... Toplu sözleşmelerde verilen haklarını alamadıklarından şikayetçiler... Çalışma koşullarının kötü olmasından dert yanıyorlar.

Çay işçiliği zordur zahmetlidir... Kafein tozları ciğerine yapışır insanın, nefes aldırmaz. 100 120 derece sıcaklıktaki fırınların yanında çalışmak cehennem azabından daha zordur.

Çay işçilerinin %85'ini geçici işçiler oluşturuyor. Bu işçiler her yıl mayıs aylarında çay kampanyasının açılmasıyle işe alınırlar ve kampanyanın kapanmasıyle (Eylül Ekim) işten atılırlar. Yılın 5-6 ayı çalışırlar, diğer zamanları boş geçmekte... En çok ezilen horlanan sömürülen ve çok çalıştırılan bu işçilerdir. Artvin'den Ardanuç'tan Borçka'dan Tokat'tan Şavşat'tan, Tortum'dan Aşkale'den gelirler ta oralardan çalışmaya, ekmek parası kazanmaya. Sorunları büyük bu işçilerin. Çay fabrikalarının çevresindeki barakalarda, yalnızca tuğlası, biriketi dizilmiş yarım inşaatlarda barınırlar...

Barakalarda yatan aç ve besinsiz kalan bu insanlar Fabrikada en zor işlerde çalıştırılmakta.. Yabancı ve yoksul olmaları, ikinci sınıf insan muamelesi görmeleri için yeterlidir. Belirli bir çalışma yerleri yoktur... Nerede iş varsa orada çalıştırılır. Horlanırlar, her türlü insanlık dışı baskılarla karşılaşırlar. Sendika;toplu sözleşmelerde geçici işçilerin haklarını ikinci plana alır. Geçici işçiler için yapılan sosyal tesisler fabrika müdürlerince çay deposu olarak kullanılır

Sendikaya aidat öderler. Ama temsilcilik seçimlerine katılamazlar. Oy hakları yoktur. Sendika yöneticileri temsilcilik seçimlerini geçici işçilerin işte olmadığı kış aylarında yaparlar. Böylece 42.000 işçi adına, işçilerin %16'sının ancak çalıştığı zamanda temsilcilik seçimleri yapılır. İşçilerin %85 inin çalışmadığı zamanda seçilen sendika temsilcileri geçici işçilerin sorunlarıyla ilgilenmez.

Fabrikalarda, işçi alımlarında büyük haksızlıklar yapılır. Uzak yerlerden gelen yoksul insanlar günlerce fabrika önlerinde aç ve perişan bekletilir... "Bu gün git yarın gel politikası" uygulanır. Bu arada halk deyimiyle "arkası olanlar" el altından işe alınırlar... on gün on beş gün sonra; işe girmek için bekleyen yüzlerce işçi için göstermelik bir kura sistemi uygulanır. Kura torbasına çok az dolu kadro koyulur %80'i boştur.. Umutlarını torbadan çekecekleri Kuraya bağlayan insanlar sonuçta bir kez daha yıkılırlar, perişan olurlar. Köyünden gelirken koyununu, keçisini satarak iş aramaya, karın doyurmaya gelmiştir ta oralara.

Çayın öyküsü yine de bitmiyor. Kadrolu ve geçici işçilerden başka, bir de çay toplama işçileri vardır. Çoğunluğunu kadın işçiler oluşturur. Gündelik olarak çalışırlar. Kucağında çocuğuyla, elinde bohçasıyla uzak yerlerden gelen bu insanlar, büyük çaycıların yanında çalışmak için uğraşırlar.. Sendikaları, sigortaları hiç bir güvenceleri yoktur. Çalışacakları gün sayısı 30-40 günü geçmez. Yalnız çay topladıkları günlerde ücret alırlar. Diğer günlerde başka işlerde çalıştırılırlar, karşılık olarak da sadece karınları doyurulur. Kendilerine ne ücret verilirse kabul etmek zorundadırlar. Günde 14 16 saat çalışırlar, çay toplanması bitince köylerine dönerler

Çay üreticilerinin mücadelesi

Çay üreticilerinin haksızlığa, yoksulluğa ve pahalılığa karşı mücadelesi 1969 yıllarına kadar uzanır. ilk olarak 1969 yılında çay taban fiyatları çok düşük tutulunca Pazar–Çayeli Ardeşen Fındıklı yörelerinde çay alımlarını ve çay politikasının protesto mitingleri yapıldı. Binlerce köylü yürüdü

Aynı yıl, Pazar ve Çayeli çay fabrikaları köylüler tarafından işgal edildi. Güvenlik kuvvetleri ile üreticiler arasında çatışmalar çıktı. İktidar çay alım yerlerine jandarma göndererek üreticinin elindeki ürünü yokbahasına almaya kalkıştı. Bu baskılar protesto eylemlerinin daha da yayılmasına ve yoğunlaşmasına neden oldu.

Rize cumhuriyet alanında toplanan binlerce üretici çay alımlarını protesto etti. Miting sonrası köylüler Zihni Derin Çay Fabrikasına doğru yürüyüşe geçtiler. Fabrika köylüler tarafından kuşatıldı. Rize'de dükkanlar kapatıldı. Siyasi partilerin tabelaları indirildi. Benzeri olaylar Of ve Sürmene ilçelerinde de yaşandı.

Çay Kur Genel Müdürlüğü'nün kurulmasıyla çay alımlarında uygulanan baskılar artarak sürdü. Yüzlerce çay alım yerleri kapatılıyor, jandarma köylerde fabrikalarda devriye geziyor, binlerce köylünün çayı çeşitli bahanelerle alınmıyordu.

Toplanan çaylar çürümeye yanmaya başlayınca üreticiler Rize'deki Çay -Kur binasını kuşattılar. Üretici kadınlar binanın içine girerek dairelere oturdular. Zamanın Genel Müdürü Şeref Özgül istifa etti. Aynı günlerde Salahra ve Gündoğdu fabrikaları köylüler tarafından işgal edildi. Tüm bu hareketlerin sonunda çaylar üreticilerin istediği şekilde alınmaya başlandı.

Her kampanya döneminde küçüklü büyüklübir yığın olay, sürer gider. Çay üreticilerinin zamlara yoksulluğa çaylarını satarken uygulanan baskılara karşı tepkileri şimdi daha bir örgütlü ve üreticiler bu mücadele de şimdi daha deneyimli...

1979 yılında Pazar'da, Rize'de üretici mitingleri yapıldı. Çay fiatı protesto edildi. Zamlar ve hayat pahalılığı kınandı. Yine aynı tarihlerde Gündoğdu ve Selimiye çay fabrikaları önünde toplanan halk çay politikasını protesto etti.

Bugün en az 30 lira olması beklenen çay yaprağı taban fiyatları 25 lira olarak ilan edildi. Şimdi yüzbinlerce çay üreticisi 1980 yılı çay kampanyasının açılmasını bekliyor. Hem de geçen yıl sattıkları çay paralarını alamadan...

Kuru çay yabancılara yok pahasına satılıyor

Kuru çayın yurt içi satış fiyatı maliyetinin çok üstündedir. 1978 yılında kuru çayın maliyeti 72 TL iken ortalama 150-200 TL fiyatla iç piyasada halka satılmaktaydı. Bir diğer söyleyişle üretici devlete 12 TL ya sattığı çayı, içmek için 150-200 TL'dan satın almak zorundaydı. Çayın yurt içi fiyatının çok yüksek olmasına ve sık sık artmasına rağmen, yurt dışı satış fiyatı maliyetinin çok altındadır.

YILLAR	KURU ÇAYIN MALİYETİ(TL/Kg)	YURT DIŞI SATIŞ FİYATI (TL/Kg)
1972	28.07.–	3.15.–
1973	30.16.–	4.00.–
1974	32.15.–	2.60.-
1975	44.44.–	5.90.–
1976	52.16.–	7.80.–

Kaynak: DPT Özel İhtisas Komisyonu Raporu.

Çay toplama işçileri günde 15-16 saat çalışırlar.. Çay toplama işi elle yapılır. Eller yıpranır, kesilir, yara olur.

Çay üreticileri ve işçileri ne istiyor?

- Çay fiyatının belirlenmesinde üreticiler söz sahibi olmalıdır.
- Alım yerlerindeki çilelere son verilmeli, kimseye farklı muamele edilmemeli.
- Üreticinin çayı günü gününe alınmalıdır.
- Çay paraları her sürgün dönemi sonunda ödenmelidir.
- Yaş çay kamyonlarının alımyerlerine gönderilmesinde fark gözetilmemelidir.
- Üreticinin gübre ihtiyacı zamanında, yeter miktarda ve ucuza karşılanmalıdır.
- Gerici, faşist yöneticiler, müdürler görevlerinden atılmalı, çay üreticilerinin sorunlarını bilen halktan yana kişiler getirilmelidir.
- Fabrikalara işçi alımlarında ki yolsuzluklara son verilmelidir.
- Geçici işçilere çalışmadıkları dönemlerde asgari ücretten maaş ödenmeli.
- Geçici işçilerin yatacak yemek ve elbise gibi sorunları çözülmelidir.
- Çay toplama işçileri sigortalı olmalıdır.
- Kuru çayın dağıtımındaki aksaklıklar giderilmelidir. Çay Halka ucuz ve düzenli olarak ulaştırılmalıdır.
- Çay fabrikalarında çalışan geçici işçilere ikinci sınıf insan muamelesi yapılmasına son verilmelidir.
- Çay eksperlerine kadro verilmeli, kış aylarında kurs ve seminerlerle teknik konularda eğitilmelidir.

TV

20.55 Forsyte Efsanesi

Soames karısının sevgisini kazanabilmek için Genç Mimar Philip'e Londra dışında bir ev yaptırmıştır.

Ancak genç mimarın yaptığı evi Soames beğenmez. Ayrıca yapılan aşırı masraflar için de Philip'i suçlar. Karısına ev hediye ederek onun gönlünü kazanmaya çalışan Soames yanılmıştır. Karısı İrene genç mimara aşık olmuştur. Bütün Forsyte'lar olayı bilmektedirler.

20.45 Tarihte bu hafta

Bu geceden başlayarak TV izleyicileri, Genel Müdürün emriyle hazırlattırılan son derece "tarafsız" bir tarih programı izleyecekler. Kaç program diye soranlar olursa hemen söyleyelim, 10-12'şer dakikalık 52 program planlanmış. Yapımcılığına askerden yeni dönen ve çevresinde sağ görüşlü olarak tanınan Muammer Göz "atanmış" konular hakkında da bilgi verelim: Lale Devri, Kafkasya'nın Fethi, Abdülaziz'in Tahttan İndirilmesi, İstanbul'un Fethi, Genç Osman'ın öldürülmesi vb... Programın metin yazarlığını "Türkiye Tarihi" adlı kitabı ile tanınan Yılmaz Öztuna yapıyor. Tarafsız bir gözle, maddi temellere konularak hazırlanan bir tarih programı ne kadar yararlıysa, böylesine ırkçı duygularla dolu, yüzeysel programlar da o kadar zararlı. Bugün, Fatih Sultan Mehmet'in yaşantısı, kişiliği, zehirlenerek mi yoksa eceliyle mi öldüğü gibi "önemli"(!) konular anlatılıyor.

ÖNCE SAĞLIK 19.15

Programda, sağır olarak adlandırılan işitme engelli kimselerin eğitimi ve sorunları ele alınıyor.

Ülkemizde bazı nedenlerden dolayı yüzde itibariyle kabarık bir sayı oluşturan işitme engelli çocukların okul öncesi eğitimleri ve topluma kazandırılması, sağırlığın yarattığı sorunların en az düzeye indirilmesi için yapılması gerekenleri İst.Tıp Fak. Kulak-Burun-Boğaz Kürsüsü'nden Doç.Dr.Nermin Başarın anlatıyor. Ayrıca EİTİA Başkanı Prof.Dr.Yılmaz Büyükersen ve Türkiye Sağır ve Dilsizler Federasyonu Genel Sekreteri Emel Altıntaş konuyla ilgili görüşlerini açıklıyorlar.

17.05 Akşama doğru

"Akşama Doğru"da programın sunucusu Filiz Ercan Doç. Dr. Ülker Gürkan ile Medeni Kanunun kadınlara getirdiği haklar üzerine sohbet ediyor.

TV'de BUGÜN

17.00	BÖLGESEL HABERLER
17.05	AKŞAMA DOĞRU
18.00	HABERLER
18.05	SINAVA DOĞRU
18.50	GÜLE OYNAYA
19.15	ÖNCE SAĞLIK
19.50	UYKUDAN ÖNCE
20.00	HABERLER
20.40	MİNİK BALE
20.45	TARİHTE BU HAFTA
20.55	FORSYTE EFSANESİ
21.5	DIŞ KAYNAKLI MÜZİK
22.10	SPOR
23.00	HABERLER

Demokrat Çocuk

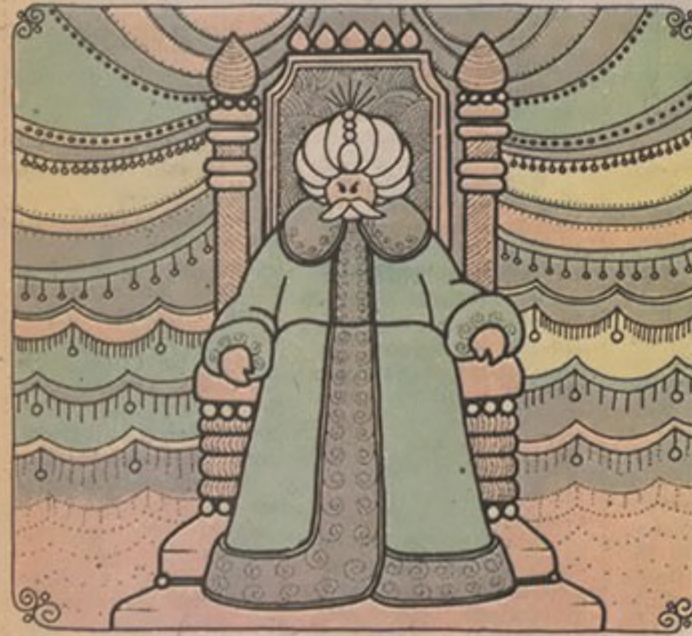

HIZIR -1-

YAZAN: NAZIM HİKMET
RESİMLEYEN: NİLGÜN SİM

Bir varmış, bir yokmuş, bir padişah varmış. Bu padişah günün birinde tellallar çıkartmış sokaklara:

–Kim bana Hızırı bulup da getirirse ona ne dilerse vereceğim, diye bağırtmış tellalları.

Hızırı kim bulacak? Hızır dediğin hıdrellez bayramında iner yeryüzüne. İyi insanların gözüne bir kere görünür, ama çok iyi insanların gözüne. Hızıra rastlayan, ondan, gönlünden geçeni ister. Hızır da verir. Ama padişah buyurdu diye Hızırı bulmak olacak şey mi?

O kentte çok fakir bir adamcağız varmış. Çoluğu çocuğu da pek kalabalıkmış. Zar zor geçiniyorlar,çoğu akşam aç yatıyorlarmış. İşte bu fakir adam tellalları duyunca demiş ki karısına:

Nasıl olsa hepimiz açlıktan öleceğiz, iyisi mi gideyim padişaha, Hızırı bulup sana getiririm diyeyim. Kırk günlük süre isterim. Sizleri ömrünüz sonuna kadar geçindirecek para da isterim. Kırk gün sonra padişah beni asmışmış, kesmişmiş umurumda değil. Hiç olmazsa seni, çocukları açlıktan kurtarırım.

Kadın kocasını çok severmiş. Onu bu düşüncesinden vazgeçirmek için diller dökmüş, elinden geleni yapmış. Ama boşuna. Adamcağız gitmiş padişaha:

–Padişahım demiş ben Hızırı bulacağım, getireceğim sana. Kırk günlük süreyle şu kadar para isterim, çoluğumu çocuğumu ömürlerinin sonuna kadar açlıktan kurtarmak için.

Padişah adamlarına buyruk vermiş. Bizimkiler kırk gün doyasıya yeyip içmişler.

Kırkbirinci gün padişah çağırtmış adamı karşısına:

–Hızırı buldun mu? diye sormuş.

Adamcağız cevap vermiş:

–Bulmadım padişahım. Doğrusunu istersen bulacağım da yok. Çoluk çocuğumu açlıktan kurtarmak için sana bu yalanı söyledim.

Padişah öfkelenmiş. Ama adama nasıl bir ceza vereceğini vezirleriyle birlikte kararlaştırmak istemiş. Birinci vezire sormuş:

–Padişahını aldatan bu adama nasıl bir ceza kesmeli?

Birinci vezir şöyle karşılık vermiş:

(Sonu Yarın)